

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejema: mesečno . . 1-70
== Sobota izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznemila, zabavle, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izveniši ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Mirujmo!

Cela Evropa se je oddahnila, ko se je izvedelo, da so balkanske države v Bukareštu mir sklenile. Časopisje v nemškem cesarstvu ga navdušeno hvali, glasilo laške vlade pravi, da je to vesel trenutek za vse izobraženo človeštvo, Francija ga pozdravlja, Angleži so zadovoljni, da se je ves krščanski svet otresel more, ki leži na njem že skoraj celo leto.

Človek bi pričakoval, da bodo tisti možje, ki jim je v tem resnem času poverjeno vodstvo avstrijske politike, z Evropo soglašali in Boga hvalili, da je balkanskih homatij enkrat konec. Naša industrija in trgovina zastaja, insolvenca sledi insolvenci, finančno vprašanje še ni rešeno in že se vnovič obetajo ogromni stroški za armado, na Češkem in Hrvaškem vlada komisarjat, komisar se obeta zdaj tudi Istri, v Galiciji je vse narobe, na Ogrskem vlada pravzaprav tudi prikrit absolutizem, kmečko prebivalstvo zdihuje, ker so njegovi sinovi na meji že toliko časa pod orožjem, vse prebivalstvo je vznemirjeno in nervozno.

Mir na Balkanu stori marsičemu konec. Naša država stopi zdaj lahko zopet v prijaznejši stik s svojo sosedo Srbijo, ki bo imela v Makedoniji preveč opravka s pokulturenjem tega ozemlja, da bi se mogla pečati z mislimi na Bosno, Solun dobi gospodarja, ki ga bo povzdignil v cvetoče trgovinsko mesto, Albanija se uredi po naših željah, naši interesi so zadostno zavarovani, če se pobrigamo za pošteno prijateljstvo z vsemi balkanskimi državami. To je edina pametna politika za nas, potem ko smo se odpovedali lastni teritorialni ekspanziji na Balkanu.

Toda naša pod vplivom mažarstva stoječa diplomacija je drugačnih misli. Njej ni zadosti, da so avstrijski narodi celih deset mesecev živeli v skrbi in strahu, rada bi, da bi se to stanje še podaljšalo. In čemu? »Bukareški mir je šušmarsko delo, ki ne more držati.« No, če ne more držati, pa ne bo držalo, čemu se je potem nam treba beliti glavo? To je stvar, ki se tiče onih, ki so ta mir sklenili. Če Bulgariji ni prav, naj pa počaka ugodnega trenutka in naj potem to stvar preobrne, če more in

kolikor ji drago. »Komitaši ne bodo dali miru.« Naj pa rogovilijo naprej, če jih bodo Srbi in Grki pustili. »Bulgarija je ponižana.« Gotovo, ampak vojsko je sama začela, da bi se bila lahko mirno pobotala, in kdor vojsko začne in je premagan, mora vzeti nase posledice. Če bi bila Srbija podlegla, bi tudi morala vzeti križ na rame, in bil bi zanjo neprimerno težji nego je oni, ki ga mora zdaj Bulgarija nositi. »Bulgarija je malodane uničena.« To je hudo pretirano. Bulgarija je še vedno za Rumunijo največja balkanska sila in izmed vseh držav naraste Srbija najmenj, še celo manj nego Grčija, ki je primeroma najmanj žrtev doprinesla. »Odrin je izgubljen.« Zalibog, toda izgubila ga je Bulgarija zato, ker je hotela zase vso Makedonijo in se del skopeljskega vilajeta, pa je zato čataidsko črto izpraznila vojakov, misleč, da bo svoje tri nasprotnike kakor muho z enim udarcem pobila, preden bi se Turki mogli geniti. Tako je, in naj človek z Bulgarijo simpatizira, kolikor hoče.

Ali ni grof Tisza, ko je car hotel spor mirno razsoditi, dejal, da se mora balkanskim državam dati prostost, da svojo reč odločijo, kakor same hočejo? Čemu se torej zdaj vmešavati? Naši diplomati tožijo, da se v Bukareštu ni sklenil mir po principu pravega ravnotežja. Toda, kako se more zdaj grof Berchtold sklicevati na ravnotežje, ko je pa on stal pred vojsko na stališču, da se sme Bulgarija polastiti cele Makedonije, kar bi imelo za posledico, da bi bila Bulgarija narasla na 7 do 8 milijonov prebivalstva, bi bila torej imela prevlast nad celim Balkanom? Kako gre to skupaj? Če se že na kaj sklicujemo, bodimo vsaj logični. Človek bi moral biti slep na obe očesi, da bi ne videl, da naši diplomaciji nič ni za ravnotežje in za pravično razdelitev Balkana, ampak zgolj za to, da Srbija če le mogoče nič ne dobi. Pravijo, da je Makedonija, ki je zdaj v srbski oblasti, bulgarska. Toda bulgarski je tudi Solun, bulgarski je Kostur, bulgarska sta Florin in Vodena in vendar grofu Berchtoldu ne pade v um, da bi jih Grčiji odrekal. In zakaj se dunajska diplomacija nič ne razburja, da so Turki zopet Odrin zasedli?

Naši oficiozi imajo še en prav lep argument na razpolago. Če se Bulgariji ne prizna »centralna« Makedonija,

bo mislila na revanšo in slejkoprej zopet po Srbiji padla. Naj pa pade, naši diplomati bodo zadovoljni. Bulgarija bo mislila na revanšo, naj zdaj »centralna« Makedonija dobi ali ne, glavna reč je, ali bo kaj dosegla. To je pa njena reč in ne naša. Če govorimo čisto odkrito — in vsak bulgarofil nam bo to rad potrdil — dati Bulgariji »centralno« Makedonijo, to ne more imeti nobenega družega pomena nego ta, da se ji revanša še olajša. Naša diplomacija s tem argumentom nekaj čisto drugega misli, nego to, kar govori. Priznati Bulgariji Makedonijo tja do Vardarja, se ne pravi nič drugega, kakor ogrožati zvezo Srbije s Solunom, dati Bulgariji vso železnico samo. Če jo hoče imeti, naj si jo sama izvojuje, kadar se ji bo zdel čas za to, naša stvar to ni. Za nas je vseeno, če je zveza s Solunom v rokah Srbov in Grkov, ali Srbov, Grkov in Bulgarov, ni pa vseeno za Srbe, Grke in Bulgare. Ti naj to reč med seboj opravijo.

Kako si grof Berchtold revizijo bucareškega miru sploh predstavlja? Samo njegovih besed se nihče ne bo ustrašil, pa niti kaknega sklepa Evrope, kar jasno dokazuje Turčija. Ali misli naša diplomacija, da bo imela samo opravka s Srbijo? Se zelo moti. Bukareški mir je v prvi vrsti delo Rumunije. Velika prevara je, če grof Berchtold misli, da je Rumunija le nerada potrdila bucareške sklepe. Ne! Majorescu je slovesno izjavil, da je Rumunija s Srbijo in Grčijo solidarna, kar je naš korespondenčni urad zelo otroče zatajil. Bukareški mir se preko Rumunije in proti njej ne bo mogel izpremeniti, ker je z njim zvezana usoda ozemlja Turukaja—Balčik. Kajti to ozemlje je Bulgarija morala žrtvovati baš z ozirom na princip ravnotežja. Bulgarija torej ne more bolj narasti, ne da bi Rumunija svojih zahtev zopet zvišala. Srbije pa tudi ni mogoče prikrajšati, ne da bi se prikrajšala obenem Grčija. Tu obstoja zopet junktum. Imamo proti sebi tri balkanske države, če hočemo, celo štiri.

In velesile? Naši oficiozi se tolažijo, da imajo za seboj Rusijo. Je pač ne poznajo. Rusija je le za to, da se Kavalala reši za Bulgarijo, ker pa dobro ve, da to ni mogoče, če se tudi Srbija ne prikrajša, zato je njen pridržek zelo dvomljive vrednosti. Rusija ne bo nikoli aktivno prisilila Srbije, da odneha,

ker si ne sme in ne more Srbije odtujiti in tega tudi neče. Nemški cesar je kralju Karolu k bucareškemu miru čestital; to govori cele knjige. Angleški poslanik je svoj pridržek v Bukareštu umaknil. »Tribuna« svari Avstrijo pred separatnim korakom. Odpor Francije se tudi ne da prezreti.

Kaj bo torej iz vsega tega vun prišlo? Neskončna pogajanja, splošno vznemirjenje, sovraštvo celega Balkana proti nam, in končno, da nam kaj ugodijo, se bodo začela pregovarjanja za kak Stip ali Kočano ali kako podobno gnezdo. Srbiji in Grčiji s tem ne bomo veliko škodovali, pač pa si nakopali njuno jezo. Bulgariji ne bomo veliko pomagali, ampak njene nasprotnike le še bolj priklenili drug na drugega, da se bodo proti njenim revanšnim namenom le še bolj zavarovali in izgubili bomo dragoceno prijateljstvo Rumunije, ki je itak že dosti omajano. In če se nam te države upro in se na evropske sklepe ne bodo hotele ozirati — kaj potem? Vojska? Dobro. Ali menijo naši diplomati, da bo Bulgarija ostala mirna, če mi v Srbijo vkorakamo? Ali ne bo potem zahtevala zopet cele Makedonije? Kaj pa poreče na to Rumunija? In kaj Rusija? Skupna akcija velesil? Te čisto gotovo ne bo, ker sega edinstvo Evrope glede tega vprašanja k večjemu do kakšne kolektivne note, delj pa ne.

Mi Bulgarijo pomilujemo. Če bi si bila z mečem osvojila, kar zahteva, bi ne imel nobeden nič proti temu. Obžalovali bi pač Srbijo. Da bi pa zaradi Makedonije tvegali evropski konflikt, to je pa odveč. Naši delavci so lačni kruha, naši kmetje si žele nazaj svojih sinov, naša industrija kriči po naročilih z Balkana, naše notranje razmere kričijo po sanaciji. Ni čuda, da celo »Neue Freie Presse« našo diplomacijo za božjo voljo roti, naj da zdaj mir. Temu klicu se pridružuje vse avstrijsko prebivalstvo.

Tovariši in loverišice in vsi prijatelji krščanske šole in vzgoje.

Od 24. do 27. avgusta se vrši v Ljubljani katoliški shod. Gotovo se bodo udeležili tega tudi vsi katoliški učitelji in vzgojitelji. Zato je sklenil odbor »Slomškove Zveze« sporazumno s pripravljalnimi odbori, da se vrši

LISTEK.

En slovenski fant na deset turkov.

V četrtek, 7. avgusta t. l., je obhajal domači pešpolk št. 17 v Celovcu 35. obletnico boja pri Jajcu, v katerem si je ta polk priboril za večno mnogo nevenljivih lavorik. Spominja se v cerkvi pri sv. maši onih hrabrih sinov naše krasne dežele, ki so v spolnovanju svoje svete dolžnosti padli v boju ali izgubili svoje mlado življenje v Bosni na kakšen drug način; slavi pa tudi hrabre čine neustrašenih slovenskih levov, ter bodri mlade vojnike, ki danes polnijo vrste tega nedosegljivega polka, da naj sledijo svojim prednikom v hrabrih dejanjih, kadar jih pokliče cesarska tromba v krvavi boj, da branijo dom in cesarja. Res, vzvišena misel je to, da je 7. avgusta postal največji praznik za naš slovenski polk. — Koliko oči je bilo solznih, brezštevila mater in žená je plakalo, ko se je pomikal 12. julija 1878 zjutraj vlak iz Ljubljane proti Hrvaški, a vse te solze, vso slabo voljo je zažgnila, kakor z velikim, neprednim prtom veselost in hrabrost naših slovenskih fantov. Kdor je te fante videl in slišal, moral je biti že vnaprej prepričan, da bodo povsod zmagovito prodirali. In instinito, stopali so od zmage do zmage; najslavnejšo zmago pa so si priborili in najlepših lavorik za večno nabrali v boju pri Jajcu. Koliko je slovenski

bojovník v boju vreden, to naj pojasnijo sledeče vrstice.

7. avgust je bil izprva meglen, potem deževen dan, 10. stotnija pod poveljstvom prehrabrega stotnika Drenika prispe prva na bregove, ki spremljajo 5 kilometrov dolgo jezero, se bori kot lev in brani, da sovražnik ne zasede te višave, odkoder bi potem izlaska vršel v jezero in tako uničil vso našo moč. Počasi dospó tudi druga krdela na višave, še celo topničarji privlečejo sami svoje topove na strme gore. Hud boj se vname, bombe švigajo semintja ter se razkosajo, mrtvi padajo, kri zemljo poji; na obeh straneh streljanje postaja vedno hujše in živahnejše, novi oddelki prihajajo v bojno črto; nihče noče odjenjati. Naši pratežni vozovi stoje na cesti ob pet kilometrov dolgem jezeru. Vse izgubljeno, ako se na naši strani umaknemo. Le naprej, ne nazaj! se čuje po vrstah naših pridnih fantov. Desno sovražno krilo nevzdržema prodira, položaj je zelo kritičen. Naš brigadir, nadvojvoda Johann Salvator, v skrbeh za pratežne vozove ob jezeru, pošlje svojega pobočnika, nadporočnika generalnega štaba, viteza Versbacha proti našemu levemu krilu s poveljem, da naj se naši začno počasi umikati. Vsi Versbachovi ugovori so bili zastoj, moral je ubogati in iti, a prepričan pa vendar ni bil o potrebnosti tega morebiti usodepolnega ukaza, zato se ustavi na nekem hričku in opazuje. Med tem časom je bil tudi naš vrhovni poveljnik vojvoda Württemberski postal malo nemiren. Vse je bilo že v bojni

črti razen 1. bataljona 17. pešpolka, katerega je Württemberg pridržal za svojo takozvano železno, zadnjo rezervo, ki jo potrebuje za slučaj morebitnega povratka.

In v tem kritičnem trenutku se je nekaj zgodilo, kar se ne sliši vsak dan in kar nam pové, kje mora imeti pravi vojak v vojni srce. Poveljnik 1. bataljona 17. pešpolka, major vitez Kerček, ves goreč in plamteč za sveto stvar in za čast orožja svojega oddelka, stopi pred vojvodo Württemberskega ter ponižno prosi, naj mu dovoli odriniti s svojim bataljonom v bojno črto, ker je uverjen, da bo pogljal sovražnika v beg in zmago odločil. Württemberg ves osupljen, strmi in sprva ne odgovori ničesar, a Kerčkova ponudba mu je vidno zelo ugajala; čez nekoliko časa spregovori rekoč: »Ako ugodim Vaši prošnji, dam iz rok svojo zadnjo rezervo; kje dobiti drugo?« Kerček mu odločno in prepričevalno odgovori: »Kraljeva visokost, zasiguram Vas, da bom tudi z dvema stotnijama zmagal; kjer bo padlo 400 slovenskih fantov, tam bo obležalo 4000 Turkov.« Ta prošnja je bila uslišana in Kerček je vzel 2. in 3. stotnijo ter odrinil.

Fantje, ki so v teh stotnijah službovali, se bodo gotovo še živo spominjali, kako nas je Turčin med potjo s krogli iz topa obsipaval in kako so na povelje stotnika Slivnika: »Nieder!« na treh padali, kadar se je zasvitilo pri sovražnem topu. Vsikdar so fantje pravočasno popadali na trebuh in bomba je frčala nad nami in padla na tla, kjer ni bilo vojakov. Nadlego-

vale pa nas niso samo krogle iz topa, ampak tudi one iz pušk. Marsikaterega fanta smo pustili za nami, ki se je seznanil med potjo s svincom, n. pr. poročnik Černe, pešec Eisenzopf, Mau i. dr. — Kerčka nič ne zadržuje, odločno in ne glede na izgube prodira dalje in ko je bil že zadosti blizu sovražniku, dá znamenje na vrš, ki se je daleč na okoli razlegalo, bodala se zasvetijo in zaropčejo, sovražnik ne vztraja, beži, bajoneti ga niso dosegli, a dosegle so marsikaterega Turčina krogle iz pušk naših neustrašenih slovenskih fantov.

Obenem z nami je prodiral tudi hrabri hrvaški pešpolk št. 53 na skrajnem levem krilu. Mnogi menijo, da je skupno prodiranje obeh polkov zmago pri Jajcu odločilo, a po mojem mnenju gre pri tej odločitvi največja zasluga odločnemu in junaskemu postopanju poveljnika Kerčka in hrabrosti korenjaških slovenskih fantov 2. in 3. stotnije 17. pešpolka.

In kaj se je zgodilo med tem z Versbachom, ki smo ga pustili pri opazovanju bojnega razvoja? Ta se je le nekoliko oddaljil, ni šel na skrajno levo krilo in tudi ni sporočil brigadirjevega povelja, ampak je čakal, da se vojna sreča obrne na našo stran, kar je tudi pričakal. Ko se je sovražnik začel umikati, se je tudi Versbach povrnil k svojemu brigadirju in mu javil, da povelja ni sporočil. Nadvojvoda Johann Salvator ga je radi samolastnega ravnanja pohvalil in pozneje ga celo pozval, da naj prosi za red Marije Terezije, kar pa Versbach iz lahko umevnih razlogov ni hotel

v torek dne 26. avgusta kongres slovenskih katoliških pedagogov. Ta dan bo — naš dan! Tovariši in tovarišice! Bratje Hrvati in drugi Slovani prihite k nam, zberimo se torej vsi do zadnjega. Sprejmemo jih častno, pokažimo jim, da nas druži dvojna vez: narodnost in skupni cilj — krščanska šola in vzgoja. Združeni z njimi si hočemo tudi mi letos ob Konstantinovem jubileju glede dosege tega cilja postaviti geslo: »In hoc signo vinces!« V znamenju križa se hočemo boriti proti našemu največjemu nasprotniku: brezverski šoli in vzgoji. Prepričani smo, da ne zamudi noben krščansko misleč vzgojitelj in nobena krščanska misleča vzgojiteljica te lepe prilike, posebno ne član in članica »Slomškove zveze«. Mnogobrojna udeležba bo nam in našim bratom v čast in bodrilo.

Na gotovo svidenje!

Dnevni red:

1. Ob 7. uri pridiga in potem pontifikalna sveta maša v stolnici za vse udeležence katoliškega shoda.

2. Po sveti maši občni zbor »Slomškove zveze«:

a) Odborovo poročilo.

b) Volitev novega odbora.

c) Samostalni predlogi in nasveti, ki se morajo nekaj dni poprej poslati odboru.

d) Slučajnosti.

3. Ob 10. uri otvoritev kongresa:

a) Pozdravni govori.

b) Katoliška etika kot voditeljica človeštva. Predava g. profesor dr. Josip Demšar.

c) Učitelj in katehet. Predava mestni učitelj g. Miroslav Galović iz Zagreba.

d) Kako more šola sodelovati, da se varujejo in utrdijo temelji socialnega reda. Predava gđc. učiteljica Mariča pl. Kleinmayer.

4. Popoldne ob 3. uri nadaljevanje kongresa:

d) Výchova náboženská a snahy po uplatnění výchovy nevěrecké v národě českém. Predava strokovni učitelj g. Oldřich Otáhal iz Příbora.

e) Katoliški učitelj, pravi vzgojitelj narodov. Predava gosp. nadučitelj Janko Grad iz Košane.

5. ob 5. uri slavnostno zborovanje katoliškega shoda.

6. Zvečer ob 8. uri prijateljski sestanek na vrtu hotela »Union«.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1913.

Fran Jaklič

t. č. predsednik.

Adolf Sadar

t. č. tajnik.

× × ×

Zvečer v torek 26. avgusta se snidemo pri prijateljskem sestanku na vrtu hotela »Union«. Zapeli bomo našim gostom v razvedrilo par naših pesmic; zato prosimo gg. pevke in pevce, naj prinesejo s seboj »Slovensko pesmarico« (I. in II.) od Družbe sv. Mohorja. Gospodične tovarišice, če morete, pridite v narodnih noših, pa tudi kakega »kranjskega Janeza« v narodni noši bomo z veseljem pozdravili.

Vabila sem razposlal in jih imate morda že v rokah. Poslal sem jih na Vaše navadne službene kraje. Če je kdo kje na počitnicah ali morda vsled

kake pomote ni dobil vabila, naj mi naznani. Upam, da se odzovete vabilu vsi. Kdor se še ni prijavil za katoliški shod in misli ostati dalj časa tu — ne samo na dan kongresa — naj sporoči to vsaj do 15. t. m., ker zna sicer ostati brez prenočišča.

Vstopnina za ves katoliški shod in k vsem prireditvam znaša za gg. učiteljice in učitelje le 2 K 50 vin., za slavnostno zborovanje na dan našega kongresa pa 1 K. Kdor se je že prijavil pri domačem g. župniku za vstopnico, bo ta veljavna tudi za naš kongres.

Vstopnice za dan kongresa se bodo dobile tudi isti dan pri vходу v dvorano.

Tajništvo »Slomškove zveze«
v Ljubljani, Vrhovčeva ul. 12.

× × ×

Duhovne vaje za gg. učitelje se bodo vršile takoj po katoliškem shodu, t. j. v sredo 27. avgusta ob 6. uri zvečer. (Konec v nedeljo dne 31. avgusta zjutraj, oziroma za gg. organiziste že v soboto popoldne.) Število neomejeno, ker je prostora dovolj. Vsa oskrba za posameznika 10 K. Oglasiti se je pisмено pri vodstvu zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu vsaj do 20. avgusta. — Tovariši, prečitajte s premislekom prelepo pismo presvitelega knezoškofa in odzovite se vabilu našega voditelja Jakliča v obilnem številu!

Absolutizem v Istri.

»Trentino« poroča iz Trsta, da se jeseni odloči usoda istrskega deželnega zbora, ker nič več na to ne upajo, da bi bil sposoben delovati. Pri zadnjih razpravah pod predsedstvom namestnika princa Hohenloha se je pokazalo, da ni mogoče doseči sporazuma med Hrvati in Slovenci in Italijani. Zastopniki Hrvatov in Slovencev so zahtevali, da naj se tako ustmeni kakor pisni odgovori na deželni zbor predlagane predloge, interpelacije in druge spise podajo v tistem jeziku, v katerem so bili vloženi. Nasproti temu pa Italijani vztrajajo na zahtevi, da ostane javni razpravni jezik v istrskem deželnem zboru laški. Radi tega nepremostljivega zadržka so ostala spravna pogajanja brez uspeha. Zastopniki vseh strank so nato izjavili, da jih več ne veseli se še pogajati. Deželna vlada zato tudi ne namerava več pogajanja uvesti, marveč namerava istrski deželni zbor razpustiti, jeseni se tudi pričakuje, da sistirajo deželno avtonomijo in vpostavijo upravno komisijo, v kateri bodo vladni komisar kot predsednik, dva jugoslovanska in dva laška uradnika pa kot prislednika. Nove volitve v Istri se tako kmalu ne razpišejo.

Jesenške novice.

j Smrtna kosa. Dne 31. julija t. l. je umrl na Jesenicah g. Jožef Klinar, p. d. Rožman, mož poštenjak, ki je bil prej več let župan. Velikostni pogreb je pričal, kako veliko spoštovanje je rajnik užival v občini. Mir njegovi duši! — V torek, dne 5. avgusta pa je v deželni bolnici v Ljubljani umrl jeseniški nadučitelj gosp. Josip Sedlak, star 46 let. Na Jesenicah je služboval 5 let. Mož je bil dobrega srca, ki pa je preveč rado verjelo neodkritosrčnim prijateljem. Smrt ga je osvobodila. Bog mu

daj na onem svetu lepši mir, Jesenicam pa dobrega naslednika.

j Jugoslovanska Strokovna Zveza na Savi priredi jutri, 10. avgusta, ob 3. uri popoldne na dvorišču prvega delavskega konsumnega društva na Savi veselico s tombolo in srečolovom. Sodeluje godba katol. delavskega društva. Čisti dobiček je namenjen za bolne in ponesrečene člane društva. Ob neugodnem vremenu se vrši veselica v »Delavskem domu«.

Primorske vesti.

p Kandidatje v veleposestvu. V četrtek popoldne se je v Gorici zbralo okrog 46 veleposestnikov, da se postavijo kandidatje iz veleposestva. Kakor se je že poročalo, je bilo 17. julija posvetovanje radi kompromisa. Določila se je kompromisna lista: Zucchiati, dr. Franko, Saunig. Takoj v pričetku četrtkovega zborovanja pa so razni govorniki-liberalci poudarjali potrebo, da je tudi dr. Gregorčič v listi kandidatov. Med temi naj omenim sodnega nadsvetnika Rutarja, poslanca Kovača in druge. Poslali so deputacijo k dr. Gregorčiču, če sprejme kandidacijo. In deputacija je prišla nazaj s poročilom: Dr. Gregorčič je sprejel kandidacijo, je vesel in pozdravlja vse. Na ljubo dr. Gregorčiču je odstopil liberalci Saunig. Medtem naznani dr. Franko, da kandidira tudi sodni nadsvetnik Rutar. Pristaši Rutarjeve kandidature, ki so organizirani in domenjeni prišli na zborovanje, so poudarjali potrebo, da odstopi g. Zucchiati. G. Obljubek je poudarjal potrebo Zucchiatijske kandidature, ker potem Brda ne bodo imela poslance. Toda vse ni pomagalo nič. Večina je odinila s kandidatske liste »klerikalca« Zucchiatija, da je liberalni Rutar dobil na njej prostora. In tako se je sprejela lista: dr. Gregorčič, dr. Franko, Rutar. Pomniti pa je treba, da so brdski veleposestniki, misleč, da veljajo kompromisni dogovori z dne 17. julija, ostali doma, vsled česar so jih liberalci preglasovali. Za g. Zucchiatija so glasovali tudi mnogi drugi veleposestniki, uvidevaljoč krivico, ki se godi Brdcem. Značilno je tudi, da je dr. Gregorčič do zadnjega odlašal z odločitvijo ter da se je sestanek veleposestnikov vršil en dan po izidu ožjih volitev v mestni kuriji. To pomeni, da bi dr. Gregorčič ne bil sprejel mandata, če bi bili zmagali laški krščanski socialci. To pomeni tudi, da so Gregorčič in njegovi imeli interes nad zmago laških liberalcev. Iz tega se dá kombinirati marsikaj. — Z druge strani pa se čuje, da bi nekateri liberalci postavili novo kandidatsko listo, ker bi radi spravili v deželni zbor še nekaj kandidatov za deželne odbornike. Res smešno in grdo je obenem, kako se ti ljudje prerivajo za deželna odborska mesta. V tem je vsa umetnost in ves cilj liberalne politike.

p Goriški magistrat degradiran. Zakonik za Primorsko objavlja dne 8. avgusta pod št. 478/7 razglas cesarskega namestnika v Trstu, ki javlja, da jemlje goriškemu magistratu kot politični oblasti prve inštanče njegove agende in jih poverja v smislu zakona c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici. Ta odlok zadobi zakonito moč 11. avgusta. Takih odlokov bi bilo treba za marsikak preveč nemški ali italijanski magistrat na slovenski zemlji!

p Iz politične službe. Cesarski namestnik za Trst in Primorsko je imenoval provizornega namestniščenega koncipista okrajnega glavarstva Sežana Franca Svetka namestniščenim koncipistom v dose-

danji službi; nadalje je bil imenovan provizorni policijski kancelist v Zadru Fran Gaspič definitivnim policijskim koncipistom policijskega ravateljstva v Trstu.

p Redek ribiški plen. Dalmatinski ribiči so v bližini Zadra vlovili veliko ribo plemena »Dicerobatis«, ki je radi svoje velikosti in oblike pač zelo redek eksemplar. Zoološki muzej na Dunaju ima eden komad iste vrste, a je mnogo manjši od tega. Ker zadrski naravoslovni muzej nima sredstev, so začeli nabirati med meščani, da nabero sredstev za ohranitev prekrasnega, skoro tri in pol metra dolgega eksemplara mestu.

p Malo priporočljiva sobarica. Pred rovinjskim okrognim sodiščem je bila obsojena na štiri mesece poostrene ječe 47 let stara sobarica Amalija Hartmann iz Prage, ki je bila svojočasno v hotelu »Riviera« v Pulju vse pokradla, kar je mogla doseči. Jemala je vsakovrstne predmete, nože, vilice, žlice, brisače, ruže, serviete, preproge itd., itd. Najbolj označuje njeno podjetnost dejstvo, da obsega zapisnik o ukradenih rečeh — par strani.

p Sovražniki tuje trte ujeti. Zandarmerija v Vrsaru je zaprla troje kmetov, za katere ima dokaze, da so porezali v tamonjski okolici z maščevalnim namenom množico trt, o čemur smo bili svoj čas poročali.

p Ogrski manevri. Z Reke so odrinili v Pečuh k velikim manevrom ogrski honved. Vrnejo se šele početkom septembra.

p Rov na cesti. V Trstu se je javil 57 let stari čevljar Edvard Schiffler iz Wagstadta v Šleziji in je povedal policijskemu zdravniku, da ga je bil pred par dnevi na potu z Reke v Trst na cesti napadel potepuh, mu oropal drobiž in ga nato še pretepel. Schiffler je imel na glavi res par krastavih ranic, in ko so mu jih pomazali, je šel zopet naprej.

p Pouk o gozdarstvu. Gozdarsko društvo za Kranjsko in Primorsko priredi jeseni tečaj o gozdarstvu in temu pripadajočih panogah. Tečaj se bo vršil v italijanskem jeziku, prične se dne 15. oktobra v Pulju in bo trajal deset tednov. Udeležniki dobe stipendije po 100 kron.

Senzacionalna iznajdba za kinematograf. Znani iznajditelj prof. monsr. Luigi Cerebotani je sestavil aparat, s katerim se govorenje, petje ali glasba posname istočasno s prizorom in tako tudi reproducira pri predstavah. Baje se lahko natančno uredi tudi tempi petja in glasbe. Aparat je jako fino delo, podobno gramofonu. Patenti so že naznanjeni v vseh državah.

p Homoseksualne blodnje. Pomozni zdravnik Jožef Rouhal v moški bolnišnici v Gorici, o katerega aretaciji radi homoseksualnih blodenj smo bili poročali, je dobil šest mesecev ječe.

p Slabo vreme ob Adriji. V Trstu je v četrtek v večernih urah nastal buren vihar. Ze prej se je javljal po maledem dva dni, a v taki meri ga ni bilo pričakovati tako naenkrat. Vihar nosi silen dež, da človek ne ve, odkod lije. Najbolje je, da se z dežnikom ne hodi na cesto, da ostane vsaj cel. Morje je zelo burno in batji se je poročil o nesrečah. Da vreme letos z obilo tujcev nima usmiljenja!

p Viharno morje. V sredo in četrtek je bilo v Trstu zelo slabo vreme. Padal je oster in hladen dež, vmes pa je pihal močen veter, ki je na globokem morju naravnost divjal. Zlasti so trpeli izletniki-tujci. Posebno slaba pa se je godila gostom kopališča Gradež, ki so

storiti. Ta ponižnost in skromnost mu je pozneje mnogo koristila. Znano je, da je dosegel pozneje skoro najvišje vojaško dostojanstvo in baronijo. Bil je več let kot general pehote poveljnik 2. armadnega voja na Dunaju; stopil je pred dvema leti v pokoj in kmalu potem umrl. — Vitez Kerček pa živi kot feldcajgmojster na Dunaju v pokoji v visoki starosti, a vsikdar, kadar je govorjenje o slovenskih fantih, se pomladi za 20 let. — Polkovnik Drenik, ki nas je v prvi vrsti obvaroval, da nismo plavali po jezeru, pa živi v Dubrovniku, 82 let star, na duhu in telesu zdrav in čil. — Tedanji poveljnik 17. pešpolka Miroslav Prieger pa je pač prezgodaj odrinil k veliki armadi. Sanjaril je svoj čas mnogo o ekspediciji proti Solunu. Že pred 35. leti je hotel ta prehrabri polkovnik »marširati« v to mesto. Ko bi se bile njegove sanje in želje uresničile, bi morda dandanes drugače izgledalo na Balkanu in manj krvi bi se bilo prelilo. Drugi častniki, ki so v težavni bosenski vojni mnogo pripomogli k slavi 17. pešpolka in v Ljubljani v pokoji žive, so: Polkovnik pl. Lukanc in pl. Polajner, podpolkovnik Prašnikar in Milavc ter računski ravnatelj Svetek.

Število živih prič slavnih činov in nevenljivih lavorik, katere si je 17. pešpolk pripel na svojo zastavo, se od leta do leta krči. In če tudi — kar se ne dá zabraniti — čez leta vse te priče obmolknijo, njih dela in slavnostna dejanja ostanejo kot dedščina naslednikom slavnega 17. pešpolka. Naj bi si ti nasledniki globoko v srce vtisnili besede, ki so jih izražali slovenski

fantje v smrtonosnih bojnih vrstah v boju pri Jajcu: »Le naprej, nikdar nazaj!« — In besede nekdanjega poveljnika I. bataljona in sedanje ekscelence feldcajgmojstra viteza Kerčka: »En slovenski fant za deset Turkov.«

Časnikarski kongres na Goluce.

Sej b čloun še marskej lohka tkula napisu in puvedu, če b blu na svet tku kokr ni. Če b mou čloun res zatu ustvarjen jezek, de b iz nim puvedu, kar mu leži na src in ne zatu, de more lizat pete tistmo, ke b ga ta nar rajš ugriznu. Manka se gradiva! Zadost ga je; za svine futrat ga je. Al držaun praudnk! Tu je hudiman! Ta je za nas

časnikarje strašil, hujš in stukat bl navarn strašil, kokr taterman, pa nej u še tku strašno našešmaden, za grabce in druge pužrešne žvalce. Taterman, ke ga pustauja u prusu, stuji še dost trdn in štantek in huda burja more že razsajati, de se t gane in zazible, tku de grabci lohka čist brez skrbj ugajna-ja ukul mega soje burke in držeja soj lontak. Al držaun praudnk! Iz tem je pa drgač! Mejčken nej zapihla kašna sapca gor iz Dunija, al pa dol iz Trsta preke nem; pa t že lopne iz usa mučjo iz tista soja velka zveržena metla, ke sa mu ja dal u roke, de nas časnikarje iz no kruti in mrcvar in ke ji prauja ta učen lde paragraf, pu nas srumakeh, ke se morma žiut iz tinta in peresem, in tu tku, de se kar skrvema pudno, ket kašna presta.

Ja, lde boži! Vi še na veste, kuku je za nas časnikarje hedu na svet. Kene, jezek t miga, roka te srbi, kokr de b t en meljon kumarju naenkat zasadi vaj-na soje žela; ti morš pa moučat kokr grob in še ganet in pupraskat se na smeš, če nečeš, de na zavijti držaun praudnk soja metla in t na prluži ena za kumat, de ja poumeš en čas. Lejte, usaka brajnuke se lohka skrega na plac iz kermo kol če in mu puve, kar mu šliš. Kua pa je, če ja pol tud zamehurja ene par urc, puvedala je pa le ta soje. Sam en časnikar more pa moučat in tih bt. A je tu prou na svet? A je tu pravica?! In glih nam časnikarjem, se more tku gudit, ke mama usak dan več za

puvedat ket use brajnuke tega sveta. Glih nam!

Jest sm že use sorte premešlvou, kuku b se tu dol prpraul. Cele nuči sm premešlvou. Časnikarski kungres sm sklicu na Goluc in udeležl sa se ga usi ta bulš časnikari, kokr: dohtar Šlampergar, ta pust Slemš, še clu sam Kurejne, ke je urednik kar dveh ta nar večeh iblanskeh časniku, če ne treh al štereh; še clu sam Kurejne je pučastu naš kungres iz soja nauzočnastja. Ja usi, prou usi, ke se ževema ud tinte, sma pršli skp, sam gespud dohtar Lah je pu telegrafe puždravu naš kungres in se upravičvou, de na more pridet, ke ma tulk za upraut, de že več na ve, če se ga še glava drži. »Ke cev »Dan« spišem pu gespud Dimniku vol, pa pride gespud Vider in prau: tu je za ena figa. Literarne rči morja not pridet in ud muske kej in sploh ud umetnast. In morm začet na nou pisat in kumj spišem, pa začne spet kašn druh gespud nad mani fluhtat in rentatč: kašne rau-farije, tatvine in druge lumparije den-te not! Take rči rad naš folk bere, ne pa te čenčarije! In tku naprej, tku de morm pu osmšterdeset ur garat na dan, če ne še več, in nazadne, ke pride »Dan« na svetl, je pa še use skup za ena figa.« Tku nam je telegraferu gespud dohtar Lah in se upravičvou, de na more pridet na kungres. Druh sma pa prou usi pršli skp in prerešetaval sma cele nuči in ukrepal, kua je tle za strit in na kašna viža b se držaun

se vračali iz Benetk, pa so morali ostati v Trstu in čakati, da se polože morje, da pojdejo v Gradež. Tudi potniki br-zoparnika »Venezia« so imeli slab dan. Ko je parnik priplul iz Benetk v Trst, so bili vsi potniki bolni. Smilili so se človeku tujci, ki jih je morje tako zdelalo.

p Slovenci iz Trsta in okolice! Pri-družimo se posebnemu vlakcu, ki vozi na katoliški shod v Ljubljano iz Trsta v nedeljo dne 24. avgusta. Nobenemu ne bo žal, da si ogleda veličastno manife-stacijo hrvaškega in slovenskega ljud-stva, slikovit slavnostni izprevod in slavlje naših starih slovenskih narod-nih noš. Vlak se vrača v Trst v nede-ljo 24. avgusta zvečer. Prijave za poseb-ni vlak se še sprejemajo. Pojasnila daje č. g. kanonik Slavec, predsednik trža-skega pripravljalnega odbora.

p Iz srednješolske službe. Minister za uk je pomaknil v osmi činovni raz-red sledeče srednješolske profesorje: Stefana Figuriča na državni gimnaziji v Pazinu, Viktorja Kostowskega na državni gimnaziji v Trstu, Marija Kur-schena na državni realki v Gorici, dr. Jožefa Müllerja na državni gimnaziji v Trstu, dr. Otona Paperja na državni realki v Gorici in Martina Zgrabljica na državni gimnaziji v Pazinu.

p Nadvojvoda Ljudevit Salvator. V sredo proti večeru je priplul nadvojvo-da Ljudevit Salvator iz gradiča Mira-mar na balearskem otoku na Malorki v Trst in je krenil na svoji jahti v Mi-lje, kjer ima lasten дворец. Spremlja ga 14 oseb.

p Smrt radi udarca s škarjami. Na Reki v pristanu je opravljal pod vodstvom skladiščnika Valentina Ko-taja mala in drobna dela 11 let stari Ivan Mosettig. Kotaj je znan pijanec, pa ga je vsaka reč razkačila, in tako je moglo, da Mosettig v sredo jutro ni kaj posebnega zagrešil, pa ga je Ko-taj vendar udaril s škarjami tako sil-no po glavi, da ga je pri priči ubil. Zanimivo je, da je na škarjah le mala sled krvi, dočim na glavi skoraj ni vi-deti udarca. Truplo hočejo secirati, ker morda le ni udarec zakrivil smrti.

p Grozna ploha na Reki. V sredo po-noči je bila na Reki silna ploha, katere posledice so se zlasti kazale v stanovanju nekega Virgilija Quaglierinija. Mož in žena nista bila doma in za njihovo odsotnosti so začeli liti potoki skozi okno v stanovanje, kjer je spalo troje dece. Nastal je takoj krik in vrišč otrok, ki so se prebudili. Voda je valila v hišico, ki stoji pod hribom, skale, prod in pesek in je prizanesla otrokom toliko, da niso utonili. Lahko si je misliti strah staršev, ko so našli doma vse pod vodo in otroke komaj žive.

p Nesrečni alkohol. Na Reki so po-tegnili iz morja truplo kurjača Viljema Davisa na parniku »Ivernica«, s katerega ga je bilo zmanjkalo že v nedeljo. Mož je bil zapustil omenjenega dneva krov in je odšel z drugimi pomorščaki v mesto, vrnil pa se ni več. Da, vrnil se je, a pri plezanju na ladjo je padel v vodo in utonil. Posle-dica alkohola.

p Renjškoli v avstrijski državni službi. Zdi se, da imajo renjškoli po avstrijskem Primorju tu in tam že večje, povsod pa vsaj take pravice kakor avstrijski državljani in celo tukajšnji Italijani. Za Trstom, kjer imajo pri pošti renjškole, ki kradejo po

skladiščih — kakor smo pred dnevi poro-čali — prihaja Rovinj. Tam so namreč vzeli dosluženemu avstrijskemu vojaku — Italijanu, ki v službi ni ničesar zagrešil, službo in uniformo ter oboje dali renjškolu, ki gotovo v Italiji ni bil najbolje zapisan. Sedaj ima torej avstrijska pošta Italijana za pismonosca. Daleč smo že!

p Življenja sit kmetovalec. Kmetova-lec Ivan Feltrinda iz okolice Cerknega je sklenil račune o svojem življenju in je se-gel po puški. Pomeril se je cev na desno sence, pa se ni usmrtil. Prepeljali so ga le hudo ranjenega v Gorico v bolnišnico, kjer so konstatirali, da bo ob oko. Feltrinda je 40 let star in ima mnogočlano rodovino. O vzrokih, ki so ga gnali v smrt, mož ne mara govoriti.

p Žalost radi ženine smrti. Na Sušaku se je obesil 30 let stari kmetovalec Andrej Kamenar iz Grobnika. Žalost za ženo, ki mu je bila umrla pred par tedni, je gnala v smrt mladega moža, ki zapušča sedaj dve mali siroti dobrim ljudem.

p Leteči mostovi preko Soče. Saper-ski bataljon št. 3, ki garnizira v Gorici, je pričel z zanimivimi vajami. Od 4. t. m. namreč že dela preko Soče takozvane leteče mostove, in te svoje vaje bo nade-ljeval do 14. t. m.

p Srbrne ure je sejal. V soboto ob ka-kih dveh popoldne so videli ljudje na Reki bežati preko Corsa mladega človeka, za katerim so drugi vpili: »Držite ga, držite ga!« A oni mladič je bežal ter zdajpazdaj virgel od sebe — srebrno uro. Seveda se je nabralo sila ljudi, ki so bili vsi rado-vedni, kako je nastal srebrni dež. Raznesla se je novica, da je oni ubežnik oropal kako prodajalno z urami. In bilo je res tako. Neznane se je namreč bil ustavil pred Albanesejvo urarno in se delal kakor bi pazno motril razloženo blago za steklom. Pri tem pa je vzel vitrih, ga vtaknil v klju-čavnic in odprl izložbo, iz katere je po-bral 11 ur in nekaj ovratnic iz koral. Na srečo so ga pa zasačili pri delu, nakar se je razvil lov, kakor smo ga opisalo počet-koma.

p Inženirska zbornica. V torek dopol-dne se je vršila v Trstu prva volitev pred-sedstva nove zbornice inženirjev za Pri-morsko, Kranjsko in Dalmacijo, ki pa je bila brezuspešna. Koncem volitve je bilo oddanih 35 glasov, dočim skrutinator ni objavil slovenskih in nemških, ker se hoče najprej Italijanom zasužurati ves vpliv v zbornici. Že sedaj je gotovo, da bo pri upravnem sodišču vse polno pritožb.

p Od pomorske oblasti. Trgovinski minister je imenoval vodjo ekonomata c. kr. pomorske oblasti v Trstu Julija Lö-benhöferja za ravnatelja pomožnih ura-dov in preglednika računov Danteja Occora za vodjo ekonomata.

p Spomin na Napoleonove čase. Dru-štvo vojaških veterancev za Goriško in Gradišcansko je sklenilo postaviti v Go-rici spomenik generalnemu majorju baronu Witmayerju, ki se je kot rihensberški rojak in sin odvetnika grofa Lautieri-Paratico posebno izkazal pri osvoboditvi Zadra leta 1813. Dne 19. oktobra kanijo odkriti spomenik v proslavo stoletnice konca vo-jen z Napoleonom in Witmayerja, ki je bil onega leta neznan kam izginil, smatrajo za vtelesenje svobode primernim junakom.

p Kolizija parnikov. V nedeljo zvečer je trčil parnik »Primiero«, ki je vozil izlet-nike iz Portorose v Trst, pri izhodu iz pri-stana ob parnik »Duieto«, ki se je vračal

z izletniki iz Pirana v Portorose. Sledil je strahovit sunek, ki je potnike na obeh kro-vih zelo prestrašil. Ker pa sta kapitana takoj konstatirala, da se parnika nista poškodovale, so se ljudje kmalu pomirili.

p Regata veslačev. V nedeljo se je vršila v Barkovljah pri Trstu 29. med-narodna regata veslačev. Na obrežju je bilo na tisoče občinstva. Bilo je videti sila eleganc in zlasti damam je dobro došla prilika nesti na ogled nove krasne toalete. Na morju je križarilo nebroj čolnov, jadr-nic in barkas.

p Samoumor neznanke. Na cesti iz Katinare v Trst blizu selišča Sartorio so našli ljudje v ponedeljek zjutraj ležati neko žensko, ki pripada — soditi po obleki — takozvanim boljšim stanovanjem. Zdravnik resne postaje je konstatiral, da se je ne-znanke napila fenilove kisline. Spravil jo je z avtomobilom v bolnišnico, kjer je umrla, ne da bi jo bili spoznali.

p Diplomatski gostje v Trstu. V nedeljo zvečer oziroma v ponedeljek opoldne so prispeli iz Pariza v Trst bivši grški minister za zunanje zade-ve S. Gyparis in pa tajnika otoman-ske dette publique in zastopnika pri pariški finančni komisiji Nemet bej in Kiagrín bej. Nastanili so se v Excel-sior Palace Hotelu.

p Iz finančne službe. Finančni mi-nister je imenoval računsko svetnika Petra Spadara in Jožefa Froglio višji-ma računskima svetnikoma, revidenta Franca Smerchinica, Jožefa Zorna in Jožefa Zaletela pa za svetnike, vso pe-torico za službeni delokrog tržaške fi-nančne direkcije.

p Žganjarjeva smrt. Težak Janez Gregorič v Trstu je bil znan pijanec. Nobeno žganje ni bilo tako ostudno, da bi ga ne bil posrkal kakor slaščico; in ravno žganje je postalo zanj usod-no. V sredo predpoldne je bil šel v svo-jo običajno žganjarno, je omahnil in se zgrudil mrtev po tleh. Pokojnik je živel od svoje rodbine že dalje časa ločen, ker je bil nepopoljšljiv pijanec.

p Smrt pri kopanju. V ponedeljek opoldne je utonil v Tržiču 16 let stari pomožni delavec pri ladjedelnici G. Grgolet iz Dobrdola. Takoj pa zavžitim kosilu je porabil čas odmora za kopelj v morju. Mladenič se je slekel in sko-čil v morje in ni ga bilo več živega na izpregled. Gotovo so ga prijeli krči, da je utonil.

p Odlikovanje za redko službovanje. Cesar je odlikoval nadzornika strojev Viljema Rossija paroplovne družbe Lloy-dove v Trstu za njegovo nad petdeset let trajajoče vzorno službovanje pri istem podjetju z vitežkim križcem Franc Jože-fovega reda.

p Blaga brez gospodarja. Trgovinska in obrtna zbornica v Trstu je objavila, da leži pri carinskem uradu v Skadru že leto dni sila blaga razne vrste, čigar pošiljatelji in naslovljenci niso znani. Med tem so bar-ve, prazne vreče, papir, svetilke, železni-na, stroji, pletenine in tkanine, milo itd. Interesenti, ki slutijo med omenjenim bla-gom kaj svojega, se naj obrnejo na avstro-ogrskega generalnega konzulat v Skadru.

p Srečna rešitev. Zagradom se je pri-petila v torek na tešče tam letujoči go-spodični Mercedes Battistig nerodna ne-zgoda. Gospodična je šla zjutraj k maši, a ker je bilo še prerano, si je preganjala čas s trganjem cvetk ob kanalu, ki dovaja vo-do za proizvodnjo električne sile. Gotovo pa se je preveč nagnila, kajti zvrnila se je naenkrat z glavo v kanal, poln vode. Sre-ča je bila, da je znala plavati, kajti sicer bi bila utonila. Tako pa se je držala nad vodo in klicala na pomoč, dokler ni prišel neki kosec ki jo je potegnil iz vode.

Štajerske novice.

p Naše priredive prihodnje nedelje. Društvo »Skala« pri št. Petru nize Mari-bora ima v nedeljo, dne 10. t. m. Konstan-tinovo slavnost na korist »Slov. Strazi«. — V Kamnici pri Mariboru priredi tamošnja narodna madina veselico pri Marinšku. — Ljutomerski »Orel« zboruje prihodnjo nedeljo v društvenih prostorih. Govori no-vi kaplan č. g. Rezman. — Dekliški shod priredi Dekliška zveza v Središču. — V Starem trgu pri Slov. gradu ima Bralno društvo Konstantinovo slavnost. — Posla-nec dr. Karol Verstovšek priredi v nede-ljo, dne 10. t. m., popoldne po večernicah velik političen shod kat. političnega dru-štva gornjegrajskega v Nazarju.

p Jugoslovanska Strekovna Zveza na Štajerskem priredi v nedeljo dne 24. avgusta velik slavnostni izlet k Sv. Uršuli na Plešivcu s sledečim spore-dom: V soboto 23. avgusta skupni pri-hod štajerskih in koroških delavcev ob pol 5. uri. Nato se vrše zelo važno prak-tično delavsko zborovanje. K temu zborovanju smejo priti samo člani J. S. Z. in zaupne osebe. Nato sledijo cerkve-na sv. opravila. Drugo jutro, v nedeljo 24. avgusta ob 6. uri sv. maša, pridiga in procesija. Po sv. opravilu je zborova-nje J. S. Z. pod milim nebom. Na sho-

du poročata g. d. Vebler in Vek. Zajec. — Na praznik dne 15. avgusta, ne v ne-deljo 10. avgusta, kakor se je prvotno nameravalo, se vrši v Ptuj v prostori-h Kmečke posojilnice zborovanje J. S. Z. Namerava se ustanoviti novo sku-pino za Ptuj in okolico. Govornik pride iz Maribora.

p Še ena prireditve Slovenske Dija-ške Zveze. Na praznik dne 15. avgusta priredi S. D. Z. v St. Jurju ob Ščavnici narodno slavnost. Sodeluje domače pevsko društvo in tamburaši. Pričakuje se obilna udeležba iz domače kakor iz sosednjih župnij.

p Tromesečni tečaj za kuho in go-spodinjstvo se otvorijo na Cesar Franc Jožefa I. jubilejnim učiteljskim šolskih sester v Mariboru s šolskim letom 1913/14 po dopisu visokega c. kr. dežel-nega šolskega sveta v Gradcu z dne 31. maja 1913, št. 3, 4371/1 1913. Spreje-majo se absolventinje učiteljskih, kakor tudi druga dekleta, ki se žele v kuhi in gospodinjstvu izobraziti. Začetek je 1. oktobra 1913, 3. januarja in 19. aprila 1914. Radi natančnejših pojasnil za sprejem se je treba oglašiti pri pred-stojništvu zavoda šolskih sester v Ma-riboru.

p Celje. Zveza tukajšnjih nemških vseučilišnikov priobčuje poročilo o svojem delovanju, ki je v marsičem za-nimivo. Kranjski rojak iz Železnikov dr. Ambrožič je v nemal zvezo, da se udeležuje političnega življenja na Slo-venskem Štajerju. Ali je zveza politi-čno društvo? Pri prireditvah tega nem-skega napadalnega društva so sodelo-vali tudi celjska slovenska frajlica Lisl Matič, rudarski komisar Bauer s svojo ženo in jurist pl. Goslet. Zveza se je mnogoštevilno udeležila ustanovitve šulferajske skupine v Gaberjah.

p Poslanec Peter Novak ima pri-hodnjo nedeljo 10. t. m. po litanijah zho-rovanje v Čadramu. Ob tej priliki ima katoliško politično društvo »Sloga« svoj zbor. Govorilo se bo o važnih po-litičnih in domačih gospodarskih za-devah.

p Romarjev v Marijino Celje bo naj-brž čez 700.

p Nečloveška mati. Kakor se nam poroča iz Slovenske Bistrice, je orožni-štvo 4. t. m. aretiralo 19 let staro po-sestniško hčer Marijo Pelko iz občine Sv. Ana pri Makolah, ker je 1. avgusta umorila novorojeno možko dete baje radi strahu pred starši. Mrtvo truplo je skrila v 20 korakov od hiše oddalje-nem grmu. Sodnijska obdukcija je po-kazala, da je Pelko svojega sinčka to-liko časa udarjala z nekim topim orod-jem po glavi, da je umrl.

p Samomori. Dne 4. avgusta nekako ob 3. uri zjutraj so našli hlapca Jožefa Maruša, ki služi pri posestniku Ivanu Smodišu v Ljutomer v grabnu ob cesti, ki vodi iz Ljutomera na Komenščak, s težko rano v trebuhu. Nedaleč proč je ležal ostro nabasan revolver, iz kate-rega je že izstrelil eno patrono. Po naro-čilu dr. Varde, ki je spoznal, da je rana smrtonosna, so prepeljali samomori-lica v meščansko bolnico. Vzrok sa-momora: odpust iz službe. — V torek 5. t. m. popoldne se je 17letni Janez Grilec, v službi pri zobozdravniku dr. Wiesingerju v Mariboru vsled prepira z bratom z morfijem zastrupil. Z rešil-nim vozom so ga prepeljali v maribor-sko bolnišnico, kjer je čez eno uro umrl, ne da bi bil prišel k zavesti.

p Mariborske novice. V torek dne 5. avgusta proti večeru je hlapec po-sestnika Liningerja, ki vozi erarično pošto, dal podkovati konja pri kovaču Al. Peklarju blizu »Narodnega doma«. Ko je vodil konja nazaj, se je izpodtak-nil in si strl levo zadnjo nogo. Mesar je pozneje konja zaklal. — Kakor se govori po Mariboru, bo o priliki otvo-ritve novega mostu postavljena v naj-blizji okolici slavnostnega prostora vsa mariborska vojaška posadka, tako da bo baje izključeno, da bi se na »naj-višjem« mestu slišali nameravani živio-klici slovenske ljudske množice. Skoro gotovo se pl. Weiss boji, da bi navzoči vojvoda spoznal, da je v politič-nem kraju g. Weiss v ogromni večini slovensko prebivalstva. Weiss zadnji čas zelo zaupno občuje s podžupanom in županom in spe — Wastianom. Go-tovi vzroki! — »Mariboržanka« se strašno hujuje nad magdalenskim deka-nom in župnikom Gabercom, ker baje prvotno ni hotel poročiti nek nemšku-tarski par in ju je zvezal šele, ko se je zapretilo, da bosta ženin in nevesta od-stopila od katoliške vere. Cela zadeva ima popolnoma drugo podlago. Jan, ki je mojster v farbariji, je dogodek po svoje zavil in napravil veliko enteden-sko mariborsko raco. — Kake sanitar-ne razmere vladajo v našem mestu, svedoči naslednji dogodek: V Nagy-jevi ulici je padel konj in si zlomil nogo. Celi dve uri se je pustilo ubogo žival mučiti na ulici. Mesar je konja zaklal in kri je tekla na živahno ulico,

praudnk tku prtrdu, de b ga usaka duniska sapca na mogla zagugat, de b udrilhu pu nas. Pa nubene prou pa-metne nisma mogl pgruntat.

Use sorte sma predlagal, pa sma mogl spet zavržt, ke se je skazal, de tku na gre. Gespud ta pust Slemšk je predlagu, de b blu še ta nar bulš, če b useli u časneke že preh pustl za držaun-ga praudnka en primern prostorček prazn, de b se mu na blu treba še le poli, ke je list že natisen, tega prus-torčka iskat in zberat. Ta predlog sma iz naidušejnam puzdravl in enaglasn b biu sprejet, če b se na uglastu gespud Kurejne za beseda in nam na začeu na douh in na širok prpovdvat, de tu že zavle tega ni mugoče, ke se nekol preh na ve, na ker stran lista s držaun prau-dnk tist pustorček glih želi in b blu lohka mugoče, de b mu mi prepustl prazn prustorček na ta peru stran, ne-ga b pa muha prjela, pa b s še na ta zadn stran prustorček zbrau. Mi sma prec sprevidl, de Kurejnatu pujasnil nj čist ud muh in de ma že zavletega tud dobra plat na seb, ke b se lohka zgudl, če b nega na ubugal in pušlušal, de b biu nazadne kerkat ceu list prazn; ke mi b prepustl prva stran držaunmo praudnenk, on b s pa zbrau še ustale tri in tku b bli mi nazadne še bl u le-bet, kokrsma zdej.

No, in tku sma cincal ke pa sm in s belel glave, de sa nam že kar mežgani pokal, vnder pa nisma pršli iz našmo kongresam ne naprej ne nazaj.

Ke sm vidu, de je usa naša muja zastoijn, tou sm že ket predsednk naš

kungres zaklučt in se kungresarjem — kokr je že pr takeh rčeh navada — prou lepu zahvalt za tku mnogabroj-na udeležba; kar t zleze gespu dohtar Šlampergar na ena krtina in začne gu-vort prbližn tkula:

»Gespoda moja! Kokr vidm, na uma pršli mi dons du nubenga ta prau-ga zaklučka. Na um trdu, de nisa naše glave zadost brihtne za rešvajne takeh kučlivenh zadeu, al vnder sm prepri-čan, de samj na uma pršli nekamer naprej, zatu predlagam, de se današn kungres zakluč, u kratkem pa skliče nou kungres, glih is tem prugramam, in na ta kungres se puvab tud vele-učen in brihtn sotrudnk mojga lista, gespud dohtar Mojeslau Vule. Gespud Vule se zastop preveč na use šraufe in drugeč zna pa tud tku pisat, de ne sam držaunga praudnka, ampak tud druge plačujoče naručnike prime želodčen krč, če ud zdelec pugledaja negav spis, kua b se šele z nim zgudl, če b ga res tud bral. Zatu še na misl ni pršli ne-ko držaunmu praudnke, de b s zberu kašn prustorček pud tista stroha, pud kera je že gespud dohtar Mojeslau Vu-le. Nega puvabna na prhodn naš kun-kres, pa u use dobr; on nas u puduču, kuku se more iz držaunem praudnkam ukul hodet, de se mu na začneja cedit sline pu prazneh prustorčekh u našeh sluvenskeh časupiseh.«

Ke je biu ta predlog enaglasn spre-jet in se ni nubedn več uglastu za be-seda, zakluču je časnkarsk kungres na Goluče

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Policijski so mirno gledali in nihče se ne meni, da bi se strjena, smrad razširjajoča kri odstranila. In mariborski mestni zdravniki se bojujejo proti epidemijam. — Južna železnica stavi na južni in severni strani kolodvora dva izogibalna stražna stolpca, da se natančneje vodi nadziranje odhoda in dohoda posameznih vlakov.

Po miru.

MIROVNA POGODBA.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirno.) Včerajšnja plenarna seja se je otvorila ob četrtna 6. uro popoldne. Ivančev je prečital akt, s katerim je Venizelos priobčil telegram grškega generalissima glede nesporazuma, nakar je sledila depeša grškega kralja. Konferenca je akt vzela na znanje in izjavila, da smatra incident za poravnani. Nato je Matanović prečital zahteve Črnogore. Spalajković je naznanil konferenci, da se je med Srbi in Bulgari dosegel glede mejnega sporazuma. Konferenca je naznanila z zadovoljstvom sprejela na znanje. Srbsko-bulgarska meja gre od stare bulgarske meje od točke, kjer se začenja razvoj Strume in Vardarja. Bregalniška dolina in Pečevje ostanejo Srbiji. Od strumiške doline gre meja na zapad in preseka prostor med mesti Radovište, Kočane in Štip, ki pripadajo Srbiji, in Strumice, katero dobi Bulgarija. Nato gre na drugo stran strumiške doline in teče preko vrhov planine Belašice. Tu se konča srbsko-bulgarska in začenja grško-bulgarska meja. Majorescu je poročal konferenci o grško-bulgarskem sporazumu; meja gre od ustja reke Meste pri postaji Verina do vrha Dibitaj in od tod po dolini reke Meste do vasi Rakistana, potem teče po vrhovih do Belašice, kjer se snide s srbsko mejo. Kavala, Seres, Drama pripadejo Grkom, Ksanti, Gjumuldžna, Lajos pa Bulgarom. Od pokrajine, ki je posejana s tobakom, dobijo dve petini Grki, tri petine pa Bulgari.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirno.) Na včerajšnji seji so se podpisali zapisniki srbsko-bulgarsko-grškega sporazuma. Demobilizacija se reši, ko bo podpisana mirovna pogodba, ki se ratificira tekom kakih petih dni. Konferenca se bavi sedaj z redakcijo pogodbe.

Bukarešt, 8. avgusta. Med Srbi in Bulgari vlada še nesporazumljenje glede cerkvenega vprašanja. Dočim so Grki privolili v to, da naj ima grška cerkev v Bulgariji iste pravice kakor bulgarska v Grčiji, stoje Srbi na stališču, da je za svobodo cerkva in šol preskrbljeno že po ustavi.

Bukarešt, 9. avgusta. Mirovna pogodba se podpisuje definitivno v ponedeljek.

Mirovna pogodba se začne z besedami: »V imenu Boga, vsega močnega Gospoda!« Nato sledi določbe glede mej med državami, potem določbe glede svobode cerkva in šol v osvojenih krajih, ako se te določbe na predlog Majoresca ne bodo eliminirale iz pogodbe, kar je zelo verjetno. Nato pridejo določbe glede demobilizacije in izpraznitve zasedenih krajev, glede vpostavljenja diplomatskih zvez in obnove prejšnjih pogodb, končno določbe glede izmenjave vjetnikov in povračila tozadevnih stroškov.

V včerajšnji seji se je o posameznih členih glasovalo.

Člen I. o sklepu splošnega miru se je soglasno odobril.

Člen II. o miru med Rumunijo in Bulgarijo se istotako soglasno odobri. Določa se, da ima Bulgarija v teku dveh let podredit utrdbe v Ruščuku in Šumli in da se ima v 15 dneh meja trasirati na licu mesta, ako pa bi nastali spori, se obrneta obe stranki na belgijsko, holandsko ali švicarsko razsodišče.

Člen III. glede srbsko-bulgarskega miru se še reši.

Člen IV. določa grško-bulgarsko mejo. Člen vsebuje odpoved Bulgarije glede otoka Thaza. Vprašanje o odškodnini (Seres) naj reši mešana komisija. Bulgarija je to odklonila, da se ne povzroči novi spori. Bulgarija priznava grški cerkvi in šoli svobodo.

Srbija izjavlja glede tega vprašanja, da so cerkvene in šolske zadeve stvar srbske ustave.

Majorescu je delegata pozval, naj še sporna vprašanja hitro rešijo. Danes se vršita dve zadnji meritorni seji. V ponedeljek se mir podpisuje. V današnji seji se ratificira tudi demobilizacijski protokol. Zvečer se vrši galadiner za mirovne delegate v ministrstvu za zunanje zadeve, jutri se vrši galadiner na dvoru, v ponedeljek pa priredi galadiner mestna občina.

Atene, 9. avgusta. Strelci iz topov so naznanjali sklep miru. Mnogi manifestirajo na cestah. Vse hiše so v zastavah, v vseh cerkvah pojo zvonovi. Kralj Konstantin je ukazal, da imajo vsi forti od Dardanel do Soluna naznaniti mir s sto in enim strelom.

BULGARSKI PRIDRŽEK.

Bukarešt, 8. avgusta. Bulgarski pridržek, ki pride zgolj kot izjava v sejni zapisnik, se glasi: »Bulgarski delegati so mne-

nja, da se more vpostava trajnega miru in ravnotežja na Balkanu udeležiti na najuspešnejši način le na podlagi narodnostnega načela. Kljub temu sklenejo z zavezniki glede razdelitve na račun Turčije osvojenega ozemlja pogodbo, temelječo na dejstvih. Bulgarski delegati so to storili, vpoštevajoč sedanji položaj, kakor tudi iz ozirov na velesile, katerim slediti je za Bulgarijo zakon. Bulgarski delegati upajo, da bo Bulgarija našla tisto pomoč, ki bo v stanu izboljšati njen položaj, primerno njenim žrtvam in njenemu gospodarskemu in narodnemu razvoju.«

ANGLIJA ČESTITA RUMUNJI.

Bukarešt, 9. avgusta. Majorescu je prejel prirčno brzjavno čestitko na bukareškem miru od sir Edvard Greya.

VPRAŠANJE REVIZIJE.

Peterburg, 8. avgusta. Rusija zahteva, naj se v Bukareštu sklenjena pogodba revidira. Ruski zunanji urad naglašja, da glede na to vprašanje, kakor tudi glede na vprašanje Odrina popolnoma soglašja z Avstro-Ogrsko.

Pariz, 8. avgusta. Oficijski krogi so vznemirjeni, ker Rusija zahteva revizijo pogodbe. Francija je slejkoprej proti temu, da bi se Kavala Grčiji odrekla. »Matin« pa meni, da bo Francija tudi tepot šla za Rusijo.

Pariz, 9. avgusta. »Temps« objavlja intervju z visokim ruskim diplomatom, najbrže z Izvolskim, ki je dejal: Ne le, da nas zanima vprašanje Kavale, ampak mi smo je sprejeli za svoje. Z vsvo odločnostjo smo za to, da dobi Kavala Bulgarija, ker jo potrebuje za izhod v Egejsko morje. Na londonski konferenci smo nastopili za to, da dobi Grška Solun. Če zahtevamo zdaj Kavala za Bulgarijo, hočemo le, da se ohrani ravnovesje na Balkanu, zakaj čim bolj se Grška razvija, tembolj izteza roke po Dardanelah. S Kreto in z ostalimi otoki bi bilo Egejsko morje le še grško jezero.

Bukarešt, 8. avgusta. V političnih krogih se zatrjuje, da se je Nemčija odločno izjavila proti reviziji pogodbe.

Dunaj, 8. avgusta. »Mittagszeitung« poroča iz Berlina: Z odlične strani se zatrjuje, da Nemčija ne kaže posebnega veselja za sodelovanje pri revizijskem vprašanju. Nemčija ima malo interesa na tem, da bi se meje na Balkanu drugače potegnile, nego so jih prizadete države same določile.

Bukarešt, 8. avgusta. Govori se, da se je cesar Viljem sam osebno z lastnorocnim pismom obrnil na kralja Ferdinanda in mu svetoval, naj Bulgarija v kavalskem vprašanju popusti. To lastnorocno pismo je bilo neki glavni vzrok, da so bulgarski politiki končno popustili.

Bukarešt, 8. avgusta. Iz izjav tukajšnje javnosti se sklepa, da je glede na vprašanje Kavale stavila pridržke avstro-ogrski ali pa ruski vladi. To ne odgovarja dejstvom. Kmalu nato, ko so se pričela pogajanja na mirovni konferenci, se je pokazalo, da bo delalo največje težave vprašanje Kavale, nakar je rumunska vlada sama predlagala tozadeven pridržek z dobrohotnim namenom, da se pogajanja preveč ne otežkočijo.

Belgrad, 8. avgusta. »Südslavische Korrespondenz« poroča: Vladna »Samouprava« izvaja: Revizija pogodb lahko popolnoma prevrne temelj pogodb in ustvari nov položaj, ki bi se mu v Srbiji ne udali. Mir po zgledu v San Štefanu se ne sme obnoviti. Srbija stori vse, da uveljavi določila v Bukareštu sklenjene pogodbe in bo predvsem v vojaškem oziru skrbeti zato, da ostane tudi novo srbsko ozemlje v srbskih rokah. Popolno srbsko razoroženje se smatra za izključeno toliko časa, dokler se le misli na to, da se Srbiji del odstopljenega in osvobojenega ozemlja zopet vzame.

London, 8. avgusta. Več jutranjih listov objavlja Reuterjevo brzjavko, po kateri so vse velesile, izvzemši Nemčijo, ki se pa še najbrže drugim velesilam pridruži, za to, da se revidira v Bukareštu sklenjeni mir in da o gotovih točkah mej med Srbijo, Grško in Bulgarijo odločijo velesile.

Bukarešt, 8. avgusta. Angleški poslanik je umaknil svojo noto, v kateri si Anglija pridržuje pravico revizije zato, ker je imel instrukcijo, da to noto predloži le, ako store enak korak vse ostale velesile. »Temps« trdi, da se je nota Anglije nanašala le na vprašanje Kavale.

Belgrad, 8. avgusta. Govori se, da Srbija in Grčija ne bosta demobilizirali, dokler vprašanje o reviziji bukareške mirovne pogodbe ne bo popolnoma rešeno. Ako demobilizirata, bo to znamenje, da sta od velesil dobili zagotovila, ki jima jamčijo, da se Evropa ne bo dotikala sadov njunih zmag. V Belgradu presoja položaj popolnoma mirno in izjavljajo, da se je bukareški mir sklenil že na temelju, ki so ga delegati balkanskih zveznih držav določili sporazumno z zastopniki velesil, ki so akreditirane na bukareškem dvoru.

Bukarešt, 8. avgusta. Grško stališče glede revizije mirovne pogodbe od strani velesil je grški ministrski predsednik Ve-

nizelos včeraj decidirano označil z besedami: »Mi ne bomo nobene revizije dopustili!«

IZJAVA PAŠIĆA. — ZBOLJŠANJE AVSTRIJSKO-SRBSKEGA RAZMERJA.

Bukarešt, 8. avgusta. Ministrski predsednik Pašić je nasproti nekemu dopisniku izjavil, da je s potekom pogajanj kar najbolj zadovoljen. Mirovna pogodba bo v par dneh gotova. Najdlje tri tedne potem, ko se pogodba podpisuje, se izvrši njeno ratificiranje. Demobilizirati utegnejo balkanske države še tekom desetih dni. Med Srbijo, Rumunijo in Grčijo vlada kar najboljše sporazumljenje, ki te tri države vedno tesneje združuje. Ako se medsebojno jamstvo za teritorialno integriteto ne bo sprejelo v mirovno pogodbo, si bodo to navedene države na drug način zagotovile. Glede revizije mirovne pogodbe je Pašić izjavil, da bodo balkanske države počakale nadaljnega razvoja tega vprašanja, da pa upajo, da bo bukareški mir definitivni. Končno je Pašić izjavil: »Sedaj hočemo z vsemi sosedi gojiti dobra razmerja in naše dosedanje uspehe zavarovati z intenzivnim delom. Svoje moči bomo osredotočili v delu za notranjo asimilacijo, za gospodarsko in prosvetno povzdigo dežele. Pri tem potrebujemo sodelovanja vseh in le želimo, da bi mlajša generacija v Srbiji imela v tem delu enak uspeh, kakor smo ga imeli sedaj.«

Bukarešt, 8. avgusta. Srbski premier Pašić je v zadnjih dneh opetovano konfiriral z avstroogrskim poslanikom v Bukareštu, princem Fürstenbergom, čemur se pripisuje velika važnost. Sodli se, da je v teh konferencah šlo za vprašanje mirovne pogodbe in da se je na njih vnaprej dogovorilo in aranžiralo vse postopanje Avstroogrške. Govori se, da je pot za dobro razmerje med Avstroogrsko in Srbijo najdena.

RUMUNSKA ARMADA.

Bukarešt, 9. avgusta. Kralj Karol se je podal k operacijski armadi.

LONDONSKA KONFERENCA.

London, 9. avgusta. Včerajšnja konferenca poslanikov je razpravljala o vprašanju egejskih otokov in južnih meja Albanije. Sklepi se niso storili nobeni. Pač pa se je dosegel znaten napredek. Predlagalo se je, da ima komisija za fiksiranje alb. mej začeti svoje delo dne 1. septembra in je najkasneje v treh mesecih izvesti. Avstrija in Italija sta izjavili, da privolita v to le, če se ugoti njunim minimalnim zahtevam.

FRANCOSKOLAŠKO NASPROTSTVO.

Rim, 9. avgusta. »Tribuna« piše, da je Francija s svojim filhelenstvom osamljena. Trozveza drži trdno skupaj. Poslaniki trozveze so v Londonu soglasno zahtevali, da mora Grčija otok Sazeno izprazniti.

Pariz, 8. avgusta. Listi, ki so v zvezi s francoskim zunanjim uradom, zopet groze Italiji, da Francija ne bo dovolila v južni Albaniji tistih meja, ki jih Lahji žele, če Lahji glede na vprašanje otokov ne opuste Grkom sovražnega stališča.

AVDIJENCE NA DUNAJU.

Ischl, 9. avgusta. Govori se, da sprejme cesar v avdijski prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Danes sprejme cesar grofa Berchtolda.

ODRINSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 8. avgusta. »Politična korespondenca« poroča iz Carigrada: Če tudi stoji od Čataldže do Odrina že 160.000 mož pod orožjem, vlada le še vpoklicuje vojske pod orožje in sicer so bili zadnji vpoklicani vojaki v starosti 45 let. Trdi se, da se to godi, ker računajo z možnostjo, da bulgarska armada kmalu Turke napade.

DEMENTI.

Belgrad, 8. avgusta. (Oficijsko.) Vest, da so med Srbijo in Grčijo zlasti vsled neizpolnjenih obveznosti z ozirom na vojaške operacije nastala nesporazumljenja, je popolnoma brez vsake podlage. Vse take in enake vesti so navadne izmišljotine.

DROBNE VESTI.

Skader, 9. avgusta. Pri občinskih volitvah sta bila izvoljena Mihael Skeli in Pavel Vučinić, pristaša Črnogore. Albanci so zelo razburjeni. Komisiji se očita volilno sleparstvo.

Atene, 8. avgusta. Kralj Konstantin je podelil ministrskemu predsedniku Venizelosu veliki križ reda Izvičarja.

Dunaj, 8. avgusta. Albanska korespondenca« poroča iz Valone, da je

vlada najela laške poštne uradnike, ki že organizirajo poštno službo.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirno.) Zveza poljedelskih zadrug je doslej v novih krajih osnovala 24 zadrug.

Dnevne novice.

+ Cerkveni knezi na katoliškem shodu. Doslej so prijavi svojo udeležbo na hrvaško-slovenskem katoliškem shodu sledeči cerkveni knezi: dr. Ante Bauer, nadškof koadjutor zagrebški; dr. Krapac, biskup djakovski; D. Marčelić, biskup dubrovniški; fra Alojzij Mišić, biskup mostarski; dr. Fran Sedej, nadškof gorški; dr. Mihael Napotnik, knezoškof lavantinski; dr. Andrej Karlin, škof tržaški.

+ Katoliški shod v Ljubljani. Število udeležnikov z današnjim dnevom presega številko 15.000. Pripravljani odbor bo prihodnji teden pričel z razpošiljanjem vstopnic. Vsi, ki so prijavi svojo udeležbo, dobijo vstopnice pravočasno po pošti. Poleg oficijelnih oglašencev, katerih število bo še narastlo, bo 24. avgusta prihitelo v Ljubljano tudi mnogo drugega ljudstva, ki si bo hotelo ogledati prekrasni slavnostni sprevod. V sprevodu bo sviralo 10 godb. Narodnih noš bo nad 1500! Natančen program katoliškega shoda in slavnostnega sprevoda objavimo prihodnji teden v posebnem časopisu »Ljubljana ob hrvaško-slovenskem katoliškem shodu«, katerega prilozimo tudi »Slovencu«.

+ Koroških Slovencev in Slovenk pride na katoliški shod s posebnim vlakom okoli 600. V koroški skupini bodo zastopane vse sloveče slovenske koroške narodne noše. Slovenska Ljubljana bo prisrčno pozdravila slovensko rajo iz Korotana, kateri in najtežavnejšem položaju ne zmanjka poguma za brambo slovenskih pravic.

+ Občinski odbor v Kamnigorioli je v svoji seji dne 27. julija soglasno sklenil, izreči deželnemu glavarju dr. Iv. Šusteršiču neomajno zaupanje in v visoko spoštovanje ter mu najprisrčneje čestitati k petdesetletnici, z iskreno željo, da še mnogo let zdrav in srečen zaseda najodličnejše mesto naše dežele.

+ Občinski odbor v Preserju je v seji dne 3. t. m. soglasno sklenil najodločnejšo izjavo zoper podlo početje liberalnega časopisja in izrazil deželnemu glavarju neomajno zaupanje, pozivajoč ga, naj prezira nizke klevete, ki njega, stoječega previsoko, ne zadevajo.

+ Odbor občine Črni vrh nad Polhovim Gradcem je v seji dne 3. t. m. soglasno sklenil čestitati deželnemu glavarju dr. Šusteršiču najprisrčneje na 50letnici in mu izreči odkritosrčno zaupanje in vdanost. — Občinski odbor Rovte nad Logatcem je storil podoben sklep.

+ Koledar K. T. D. Vse one gospode katehete, ki žele pri katalogu kakih izprememb, najvjudneje prosimo, da takoj naznajo na naslov »Knjigovoznice K. T. D.«, za koliko učencev naj se njih katalog priredi. Prosimo pa, da to store čimprej.

— Pogreb č. g. Jankota Marenčiča, kn. šk. tajnika, se je v sredo popoldne izvršil nad vse častno. Tako sijajnega sprevoda v Kranju že dolgo ni bilo. Sprevod je vodil preč. g. prelat Janez Flis, generalni vikar v Ljubljani. Duhovnikov se je sprevoda udeležilo 86, med njimi msgr. Tomo Zupan, č. kanonika dr. Lesar in dekan J. Novak, dekan Koblar, prior P. Kostelec itd. Opazili smo tudi gg. dež. odbornika dr. Vlad. Pegana, drž. poslanca E. Jarca, c. kr. okrajnega glavarja Schittnigga, zastopnike raznih društev, zastopnike Marijinih družb v Kranju, Predoslihih in Zatičinih. Ves sprevod je bil dokaz, kako priljubljen je bil rajnik in kako spoštovana je njegova rodbina in Mohorjeva hiša v Kranju.

— Tehnični slovar, ki bi bil Slovincem res nujno potreben, ljubljanski profesorji in tehniki pišejo leta in leta, ali ne morejo nikamor naprej. Vsak profesor ima svoje načelo in vsak tehnik svoje stališče. Bo že treba kakega duhovna, ki bo zadevo pogljal naprej, kakor pri Pleteršnikovem slovarju, drugače ne pridemo nikamor. (»Gorenjec«.)

— Izpremembe v frančiškanski provinciji sv. Križa, ki so se izvršile pod vodstvom komisarja in generalnega vizitorja preč. P. Romualda Jereb pri prov. kapitulu, so sledeče: Ljubljana: P. Salvator Zobec, vodja III. reda, generalni komisar III. reda za provincijo. — Sv. Gora: P. Marijan Širca, gvardijan; P. Simon Čurin, vodja III. reda. — Kamnik: P. Konstantin Luser, vikarij; P. Salezij Vodušek; P. Cyprian Napast, generalni lektor in apostolski arhivist. — Pazin: P. Kapistran Ferlin, gvardijan; P. Lenard Kalac, vikarij; P. Henrik Damiš, vodja III. reda in voditelj Marijine kongregacije za dijake. — Nazarjet: P. Zofranj Kozlevčar. — Brežice: P. Albert Pirc, gvardijan; P. Kajetan Kočej,

definitor, magister kler, novincev, vikarij; P. Maksimilijan Brelih; P. Albin Poljanec, organist in učitelj gregorijanskega petja. — Gorica: P. Vincenc Kunstelj, gvardijan; P. Alfonz Furlan, definitor, vodja III. reda. — Maribor: P. Klar Rottmann, vikarij; P. Anton Avbelj, katehet. — Sv. Trojica: P. Andrej Golob. — Brezje: P. Hieronym Knoblar, vodja svetišča; P. Bonaventura Resman; P. Oto Kocjan.

— **Gdčne učiteljice pevke in gg. učitelji pevci** v Ljubljani, okolici in v krajih ob gorenjski, kamniški in dolenski železnici naj blagohotno takoj javijo na dopisnici svoje naslove pripravljalnemu odboru za katoliški shod v Ljubljani.

— **Kmečka zveza za kranjski okraj** napravi jutri, v nedeljo, dne 10. avg. t. l. ob treh popoldne v Šmartnem pri Kranju v ondnotnem župnišču shod, na katerem bosta poročala gg. državna in deželna posl. Evgen Jarc in Franc Demšar.

— **35 letnico zmage pri Jajcu** je praznoval bataljon 17. pešpolka, ki je minuli četrtek prenočeval v Kranju. Slavnostna pojedina se je vršila na restavracijskem vrtu gospe Marije Mayr, kjer je svirala vojaška godba pešpolka št. 27 iz Ljubljane. Banketa so se udeležili med drugimi tudi gg. c. kr. okrajni glavar Franc Schitnik, mestni župnik in dekan A. Koblar, mestni župan Ferdinand Polak in gimnazijski ravnatelj Ignacij Fajdiga. Moštvo je dobilo opoldne in zvečer izdaten priboljšek.

— **Avtomobilna nezgoda v Kranju.** Včeraj, v petek, okrog štirih popoldne se je pripeljal v Kranj z avtomobilom gospod Rudolf Zebal. Ker ni bil še posebno izurjen kot šofer, je v ovinku pri Stari pošti zavil v železno ograjo Semenove hiše in obenem podr ves štant kramarice Režek, ki ima vsled tega škode par sto kron. Sreča je bila, da Režkova ni sedela za štantom, kajti bila bi sigurno mrtva.

— **Godba katoliškega slovenskega izobraževalnega društva na Viču** bo jutri, t. j. v nedeljo 10. avgusta ob 4. uri popoldne priredila običajni koncert. Čisti dobiček je namenjen za godbene potrebe. Kdor količjak spremlja razvijanje društvene godbe in njene težave, ki jih je imela prestati v teku dveh let njenega obstanka, se bo z veseljem odzval povabilu, da tako izkaže vso priznanje in naklonjenost do marljivih društvenih godcev, ki žrtvujejo toliko ur, da se v večerih vadijo v sviranju in so dosegli, lepe, nepričakovane uspehe. Torej dragi somišljeniki in somišljenice, v nedeljo popoldne na vrt tik društvenega doma, kjer se nam bo nudilo lepo, neprisljano, koristno razvedilo. — Vdeležimo se koncerta tudi iz tega namena, da damo odgovor neslanim člankom »Narodovim«, s katerimi se napada in sumniči naše g. patre z že znanimi liberalnimi »strelami«, ki pa le vedno slepo streljajo. Na zadnji dopis »Narodov« odgovorimo samo to: Liberalci! Dokler boste surovi, kakor ste, in blatili naše duhovnike kakor jih, in s svojim brezverstvom se bahali po gostilnah in časopisih, in svoje prireditve vprizarjali v znamenju plesa in sveta slovenska apostola Cirila in Metoda s plesom častili — tako dolgo ne računajte na našo vdeležbo, ne na naše novce in ne na naše dobitke! Tudi ne bomo hodili vas povpraševati, kdaj smemo mi svoje prireditve vprizarjati, ker nočemo imeti z vami nobenega stika, dokler boste tako surovi, kakor se fotografirate v člankih »Dana«, »Naroda« itd.

— **Kdor si hoče staro avbo preobleči**, naj se obrne na trvdko F. M. Regorscheke nasl. Ljubljana, ki ima v zalogi pravilno nabrano novo blago za avbo.

— **Poročil se bode v torek, 12. t. m. trgovec g. Josip Meden** v Kranju z gdčno. Albino Paplerjevo iz Kranja.

— **Nesreča v Vratih.** Najlepša turistovska točka na Kranjskem so Vrata. Kdor je videl pri lepem vremenu severno Triglavsko steno in bližnje velikane: Cmir, Stenar, Rogico, Suhi plaz (Škrlatica), njemu ostane ta veličastni prizor v vednem spominu. Zato pride vsako leto par tisoč turistov v Vrata. Domačini z Dovjega in Mojstrane znajo plezati po gorah, ker hodijo iz mladega kot pastirji za ovčami, pa tudi kot lovski gonjači za gamsi. Tuji turisti pa naj gredo po narejenih stezah, da se ne ponesrečijo. — Zadnje nedeljo sta se prav lahkomisljeno ubila v Vratih dva tuja delavca, ko sta šla v Stenar planinke trgat, namreč: Janez Jerše iz Strahovice pri Kamniku, star 30 let, in Anton Bertoncelj iz Dobrave pri Kropi, star 20 let. Imela sta še enega spremljevalca, ki se je pa pod Stenarjem skesal, češ, da se neče ubiti. Ona dva delavca pa sta mu odgovorila: »Če se ubijeva, bo pa za smrt zarajtano.« Dasiravno okoli Stenarja lepa pota navzgor drže in je vse polno planink in encijana, plezata predržno v navpično steno brez vrvi, brez drez in turistovske opreme. Žganje je za nič za hribolazce, pa sta ga vendar poprej pila. Stena je tembolj nevarna, ker ima drobec kamen, pa plezala sta dalje, trgala planinke in encijan, pre-

pevala, kamenje doli valila in vriskala. Domenjeni so bili, da se snidejo pri restavraciji. Okoli pol dveh popoldne v skalah vse utihne. — Zvečer ju ni dol in takoj je uganil tretji delavec, da se je zgodila nesreča. V ponedeljek so jih iskali: en orožnik in dva vodnika (Bertoncelj in Orehovnik). Zvečer so ju našli grozno razbita pod Stenarjevo steno. Do ravneja so ju spustili po vrh, v torek pripeljali v Dovje, v sredo popoldne pa sta bila ponesrečena pokopana.

— **Pasji kontumac.** Dne 6. t. m. je poginil srednje velik, rujav, dolgodlak pes posestnika Franca Matjan iz St. Vida. Ta pes je kazal znake stekline. Zaradi tega se zaukazuje na podlagi § 41. in 42. zakona o živinskih kugah z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177, pasji kontumac za občino St. Vid do preklica. Vsak pes mora biti ali zanesljivo priklenjen ali pa mora nositi zanesljiv, proti popadanju varen nagobčnik. Izvzeti so le lovski psi, toda le ob času rabe za lov.

— **Umri** je 8. avgusta zjutraj v Kranju mesar in gostilničar Franc Šumi (Pijemontezar). Pogreb je bil danes popoldne ob 5. uri.

— **Zgradba vodovoda za Bled in okolico.** Z Bleda nam brzojavljajo: Danes je pričela trvdka Kres z zgradbo vodovoda za Bled in okolico. Bog blagoslovi!

— **Gledališka predstava v Kranju.** Ljubljanski kat. mladeniško društvo vltudno vabi h gledališki predstavi, ki jo priredi v nedeljo, 10. avgusta 1913, v »Ljudskem domu« v Kranju. — Vspored: 1. Petje pevškega zbora katol. društva rokodelskih pomočnikov. — 2. Govor. — 3. »Stanovitni kraljevič«, igra v petih dejanjih. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin., III. vrste 60 vin., IV. vrste 40 vin. Stojšča 30 vin. K obilni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

— **Orlovski godba kat. slov. izobraževalnega društva pri D. M. v Polju** vabi k veselici, ki jo priredi v nedeljo, 10. avgusta 1913, ob pol 4. uri popoldne na vrtu g. A. Robida, po domače pri Kamnarju v Zgor. Kašlju. — Spored: Koncert godbe Orel. Petje domačega pevškega zbora. Šaljiva loterija. Šaljiva pošta. V mraku se bodo spuščale rakete in prižigal umetni ogenj. Vstopnina 20 vinarjev za osebo. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na nedoločen čas.

— **Slov. katol. izobraževalno društvo v Hrušici pri Ljubljani** uljudno vabi k veliki vrtni veselici, ki jo priredi v nedeljo, dne 17. avgusta 1913, pri županu g. Fr. Korbarju v Spodnji Hrušici. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 vin. Spored: Blagoslovljenje temeljnega kamna pri novem društvenem domu. Petje mešanega zbora, tamburanje, srečolov, papirnata bitka, šaljiva pošta, komičen prizor, skupine domačega naraščaja. — K obilni udeležbi vabi — odbor.

— **Radovljiska podružnica S. P. D.** priredi v nedeljo, dne 17. avgusta, ob 3. uri popoldne veliko javno ljudsko veselico s koncertom in prosto zabavo v Boh. Bistrici v parku kopališča »Danica«.

— **Jabolk** letos na Kranjskem ne bomo mnogo pridelali, ker so škodili pozni pomladni mrazovi in pa dolgotrajno deževno vreme ob času cvetja. Samo poznocevoče vrste v višjih legah so manj trpele. Kar je pa jabolk le ostalo, bodo pa lahko lepo dozorela in bodo nedvomno precej draga. Le-to bi bilo priporočiti našim sadjerejem, da sadja ne otrešajo, marveč zlasti letos, ko ga je malo, skrbno oboro, da se bo dlje ohranilo; dobili bodo zanj lahko lepe denarce.

— **Požar na vojaškem vežbališču v Zagrebu.** V Zagrebu je včeraj na vojaškem vežbališču zgorel hangar, v katerem se nahajajo Mercépoavi aeroplani. En aeroplan so ognjegasci rešili, drugi aeroplan je pa zgorel s hangarjem vred.

— **Umri** je v Domžalah tovarnar slamnikov Andrej Kleinlercher star.

— **Svarilo pred obiskom inozemskimi patentnimi agenci.** Gotovi inozemski »patentni agenti«, ki niti v patentno-pravnem niti v patentnotehničnem ali finančnem oziru ne nudijo nobene garancije, se običavajo do malih neizkušenih tuzemskih izumiteljev obračati z različnimi obljubami, jim izvabljajo manjše ali večje zneske in pripravljajo za to nedostatne in nič vredne patente ali pa sploh nobenega ne. Interesentje se nujno svare pred njimi. Vsekako treba, da si ob takih prilikah poskrbe natančne informacije.

— **Smrtna nesreča pri trganju očnic.** Čez Sočo. V soboto, dne 2. avgusta, se je ponesrečil pri trganju očnic mladenič Ivan Vulč, star 23 let, iz Čez Soče na Debelem robu.

— **Potres.** V noči med 5. in 6. avgustom ob treh zjutraj smo čutili na Sv. gori in v okolici močan potres. Šipe so zazvenele.

— **Skrivaj je dom zapustil** čevljarški pomočnik France Švab iz Leš.

— **Na Hrvaškem ni kolere.** Hrvaški uradni list poroča, da je od zadnjega slučaja kolere poteklo dvajset dni, vsled česar se kraljevina Hrvaška in Slavonija na podlagi pariške konvencije iz leta 1903. proglašata za kolere prosti.

— **Odlikovanje gasilca.** Ivanu Voljč, članu prostovoljne požarne breme na Vrhniki, je podeljena častna svetinja za 25letno zvesto delovanje na polju gasilstva.

— **Za cesto Brezje—Leše** išče najprimernejših tla g. deželni komisar Ziča. Pa ga večkrat odpodi dež. Bolje se godi tistim, ki merijo na lešanskem pokritem kegljišču pot za kroglo v korist domačemu gasilstvu. Najbolj se je odlikoval sebi in društvu v korist gospod trgovca J. Ovsenka izpod Dobrče. Prikegljal je oba glavna dobitka.

— **Avtomobilna zveza Gornjičgrad—Celje.** Poizkusna vožnja tega nepotrebnega podjetja se vrši dne 15. avgusta od savinjskega mostu preko Polzele, Pake, Mozirja, Rečice na Gornjičgrad. Poizkusna vožnja se bode nadaljevala čez Črncevo do Kamnika. Ker se je za to zvezo tudi neka nemška družba prav zelo zanimala, je res z veseljem pozdravljati, da ostane podjetje v domačih slovenskih rokah.

— **Vojaško veteransko društvo v Kranju** je praznovalo v nedeljo, dne 3. t. m., desetletnico svojega obstoja na prav slovesen način. Slavnost se je pričela ob poldvanajstih s sv. mašo v »Zvezdi«, pri kateri je svirala godba pešpolka št. 19. Poleg domačega veteranskega društva so se udeležila še naslednja društva in deputacije: Vojni kor iz Ljubljane, iz St. Vida, Kranjske gore, Kamnika in večja deputacija iz Reke. Popoldne se je vršila v gostilniških prostorih gospe Marije Mayrjeve vrtna veselica, kjer se je izreklo več krepkih napitnic, ena izmed njih na presvitlega cesarja. Počastili so veselico s svojim obiskom: c. kr. okr. glavar Fr. Schitnik z g. komisarjem, ces. svetnik lekarnar Karol Šavnik itd. ter velika množica odličnega občinstva. Raz mnogo hiš so visele narodne in cesarske zastave.

— **Vojska na Uršnih selih.** Tu so se stepli delavci Gašper Draškovič, Alojzij Bačar, Franc Krč in Jože Ferberžar. Naskočili so Grčmana in ga neusmiljeno tepli po tistem delu telesa, kjer izgubi križ svoje dobro ime. Zlomili so mu tudi roko. Vse so odpeljali v kejhlo.

— **Ali na pošti v Radovljici ne vedo, kje je Ljubljana?** Na radovljiški pošti je nekaj mesecev neki mlad gošpod, kateremu je greben že tako zrastel, da na poseben način kaže svojo naklonjenost tistim, ki so se priglasi za katoliški shod v Ljubljani. Nekdo je hotel poslati na S. D. Z. v Ljubljano denar za kosilo in za večerjo, a poštar je nakaznico vrnil s pripombo: »Ni dosti natančen naslov«, dasiravno je bilo popolnoma razločno napisano: Sl. podružnica S. D. Z. (za Ljubljano in okolico), Ljubljana (Ljudski Dom). Dotična oseba se je mirno vrnila in drugi dan je šel nekdo drug z isto nakaznico in istim naslovom na pošto, a zopet nič, zopet ni bil dosti natančen naslov. Da bi poštar pogledal, kje je Ljubljana, in da bi med uradnimi urami, namesto da bi delal to, kar bi moral, je pa prav mogoče za mizo sedel in »Dan« bral. Mogoče ga je dan tako zmotil, da ni vedel, kje je Ljubljana. — Opomba uredništva: Ako ne bo takoj reda, javite vse to s podatki poslancu Vašega okraja!

— **Temni naprednjaki.** — **Mila tožba iz Novega mesta.** Novomeški dopisnik »Slovenskega Naroda«, katerega dopisi so, kakor znano, kvas za inteligentnost liberalne inteligence, piše včeraj v »Slovenskem Narodu« dobesedno:

»In Novega mesta. Z novo razsvetljavo je izginila iz našega mesta vsa idiličnost in poezija. Mogočne nove obločnice so s svojo prodirajočo svetlobo pregnale iz našega trga in ulic oni tajinstveni mrak, ki je prikrival mnogo — mnogokrat zelo lepe in prijetne dogodiljaje. To je bilo življenje! Tema, da nisi videl niti tal pred sabo, na vogalih v veliki razdalji so dremale male svetilke kot cerkvene večne luči, iz teme pa si samo slišal pitajene v z dihe kake kratkokrilke, visoke besede suhega študenta, ali rožni smeh zale devojke. Toda kaj se briga kultura za poezijo mladih ljudi! S par modernimi svetilkami nam je uničila vse, kar je bilo za nas. — A še se nam obeta lepo življenje. Dne 10. avgusta bo pri nas veliko sokolsko slavlje in tedaj se povrnejo za enkrat še stari časi. Cel trg bo poln gostega smrekovega drevja in zaman se bodo trudili svetli žarki novih, velikih obločnic, da bi prodrli skozito vejevje in hinavsko izdali sveto vse tajnosti, veselje in zabave mladih ljudi, ki bodo za trenotek usli strogim očem starih tet in papanov in

se zatekli žarečih oči in kipečih želja k nemim smrekam. Da bi le kmalu prišel trenotek! Še bo prijetno!»

Ranji Tyrš bi tega dopisnika položil na klop in mu jih naštel petindvajset, ker tako po slovensko liberalno razumeva namene sokolskih izletov. Morda pa to opravi novomeški Sokoli sami, ker slika, katero podaja novomeški dopisnik o njih, je tako predrzno drastična, da bi jo bilo vredno poslati češkim sokolskim listom kot dokaz, kako se vabi na Slovenskem na sokolske zlete in kako liberalni dopisniki poznajo sokolske nastope. Novomeškemu dopisniku »Slov. Naroda« pa naše iskreno sožalje ob njegovi globoki tugi, da je v Novem mestu elektrika nadomestila temo. Temna njegova poezija je sedaj temeljito razsvetljena. Schillerjev »Mehr Licht« je dolenski Pirc spremenil v sokolsko geslo: »Weniger Licht!« Bradati dopisnik bo sedaj menda hodil po Novem mestu s črnimi očali, da mu svetloba preveč možgan ne razkroji.

— **Ravnateljstvo c. kr. državne obrtne šole v Črnomlju** razpisuje mesto učitelja (IX. činovnega razreda) za stavbeno-tehnične predmete, geometrijo, vzmetoslovje, algebro in zemljemerstvo. Prošnje naslovljene na c. kr. ministrstvo za javna dela so vložiti do 25. avgusta 1913 na imenovano ravnateljstvo z vsemi potrebnimi prilogami. Natančna pojasnila da tukajšnji »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem«, Dunajska cesta št. 22.

— **Poročil se bo v ponedeljek** Ivan Tramsak, trgovec iz Dobrega polja, z gdčno. Julčko Steh, hčerko županovo.

REAKTIVIRANJE SRBSKIH DRUŠTEV V BOSNI IN HERCEGOVINI.

Na intervencijo podpredsednika bosensko-hercegovskega deželnega zbora Šole in poslancev Stokanovića in Srskića je vlada dovolila reaktiviranje razpuščenih srbskih društev s starimi pravili in jim dovolila narodne zastave.

NOTRANJE POLITIČNE ZADEVE.

Absolutizem na Češkem. — Gališka volilna preosnova.

Predsednik češke upravne komisije grof Schönborn se pripelje danes zvečer v Isl. Cesar ga zasliši jutri v avdienci. — Mladočeška stranka je objavila članek, ki naglašja, da se morajo tudi češke stranke zanimati za volilno preosnovo in se ne smejo samo na vlado zanašati. To vprašanje naj se reši pri novih spravnih pogajanjih. — Načelnik Poljskega kola dr. Leo se je odpeljal v Marijine Vari, kjer biva tudi gališki namestnik dr. Korytowsky in načelnik ukrajinske zveze dr. Lewicki. Ko dojde v Marijine Vari dr. Leo, se prično neobvezno pogajati o gališki volilni preosnovi.

NEMIRI V TEHERANU.

Čez Berlin se iz Teherana poroča, da so bili v Teheranu zopet veliki spopadi med orožniki in Bahtijavi. Na obeh straneh je bilo več oseb ubitih in ranjenih.

Ljubljanske novice.

Ij **Ljubljansko katoliško mladeniško društvo** priredi v nedeljo, 10. t. m., izlet k Sv. Joštu in v Kranj. Odhod je zjutraj ob tri četrt na 6. uro z državnega kolodvora v Šiški, sv. maša pri Sv. Joštu je ob 9. uri, popoldne ob 3. uri je v »Ljudskem domu« v Kranju gledališka predstava Calderonove igre: »Stanovitni kraljevič«; pred igro pa nastopi pevski zbor katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, ki bo pel tudi pri sv. maši pri Sv. Joštu. Društvo vabi ljubljanske izletnike, ki gredo ta dan na Gorenjsko, da se mu pridružijo pri Sv. Joštu in v Kranju, in se priporoča slavnemu občinstvu v Kranju in okolici, da pride v nedeljo ob 3. uri popoldne k gledališki predstavi v »Ljudski dom« v Kranju.

Ij **Gledališka predstava na prostem v Ljubljani.** V petek, 15. avgusta, na praznik Velikega šmarna popoldne ob 5. uri se ob parkhotelu »Tivoli« uprizori Nušičeva srbska drama »Knez iz Semberije«. Predprodaja vstopnic je od jutri, nedelje, v trafikah gospe Češarkove v Šelenburgovi ulici. Cene so prav skromne, tako da je udeležba prav vsakomur mogoča. Stanejo: rezervirani sedeži po 2 kroni, stoli po 1 K, sedeži na klopih v sprednjih vrstah po 60 vin., v zadnjih vrstah po 40 vin., passepartout-karte po 20 vinarjev. Darila se spričo blagotvornega namena hvaležno sprejemajo. Po uprizoritvi, ki bo trajala do poldruge uro, bo na restavracijskem vrtu in v dvorani in paviljonih parkhotela velika varietetna veselica z godbo, petjem in plesnimi točkami z vseskozi zabavnim vsposedom. — Prostor za gledalce je senčnat in bo prirejen tako, da bo vsakdo izlahka videl na pozornico in spričo izborne akustike brez truda slišal prav vsako govorno besedo.

Ij **O gledaliških predstavah na prostem.** Na praznik dne 15. t. m. se ob

parkhotelu »Tivoli« v Ljubljani prvič pri nas izvrši gledališka predstava na prostem. Drugod se je ta način vpri-
zarjanja že dokaj vdomačil, tudi pri Nemcih, ki imenujejo tako naravno po-
zornico »Freilichttheater«. Odkar je bil
lani Kvápil ob priliki sokolskega zleta
v Pragi priredil vpriporitev velike zgo-
dovinske dramske slike »Maraton«, so se tudi v Pragi začeli živo zanimati
za te vrste gledaliških prireditev pod
milim nebom in so letos z velikim
uspehom na prostem odigrali že celo
vrsto dramskih in glasbenih gledali-
ških iger. Tako je Národní divadlo v
Pragi v eno uro od mesta odaljeni ro-
mantični dolini Šarky vpriporilo Smeta-
novo opero »Prodana nevesta« pred
20.000 gledalci, Zveza čeških gledaliških
diletantskih društev pa vpriporila v do-
lini Krči v okolici Prage, kjer je prostora
za 4000 do 5000 gledalcev, z največ-
jim gmotnim uspehom na korist šolski
družbi redoma take gledališke predstave
na prostem in je odigrala Kvápi-
lovo dramsko bajko »Pampeliška«. Što-
lovo veseloigro »Na letovišču«, Kliepe-
rovo veseloigro »Na mostu«, Hašlerjevo
opereto »Prodana ljubezen«, Schön-
herrovo dramo »Vera in dom« in Vrh-
lickega »Noč na Karlstejnu«. — Hrvat-
sko deželno gledališče v Zagrebu pri-
redi ta mesec v Splitu veliko zgodovinsko
predstavo na prostem, 15. in 17. t. m.
pa vpripori v zagrebškem Maksimi-
ru dramo »Dubravka«. — Vtisk, ki ga
nudijo take prireditve, je spričo narav-
ne okolice in njenih čarov neprimerno
globlji nego oni vpriporitev na umetno
sestavljenih pozoriščih s slikanimi ku-
lisami in ponarejenimi opremami. Pri-
čakovati je torej, da bode tudi sloven-
sko občinstvo ta način gledališkega
vpriporjanja, ki je za nas senzacionalna
novost, pozdravilo z veseljem in pred-
stavo, ki bo v petek (na praznik) popo-
dan, posetilo v velikem številu, tem
bolj, ker je čisti dobiček namenjen pod-
pori slovenskih igralcev, ki so brez
kruha.

Ij Deželni stavbni urad. Kakor ču-
jemo, je deželni odbor vzel v najem v
bivšem »Katoliškem domu« na Turja-
škem trgu, poleg dosedaj že za deželno
naklado najetih, še druge prostore, v
katere nameravajo v kratkem prese-
liti iz Turjaškega trga cel stavbni urad.

**Ij Namesto venca na grob svojemu
dobremu prijatelju,** v Ljubljani umrlemu
sod. svetniku g. Iv. P. Vencaju je daro-
vala rodbina g. prof. Westra 20 kron za
katoliški shod. — Tajnik dež. banke g. dr.
Černe je pa daroval namestu venca na
kusto g. svetnika Vencaja za katoliški
shod 10 K.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Sajovic,
žena mizarskega pomočnika, 42 let. — Fr.
Grdadolnik, poljski dninar, 39 let. — Ivan
Petrič, hlapec-hiralec, 84 let. — Josip Mr-
har, rejnec, tri mesece. — Marija Blažič,
zasebnica, 72 let. — Marija Pintbach, re-
jenka, deset tednov. — Bruno Pehani, star
14 let.

**Ij Eksekutivna seja »Osrednjega vse-
dijskega podporniškega odbora v Ljub-
ljani«** se vrši v torek, 12. t. m., ob 2. uri
popoldne v mali dvorani Mestnega doma.
— A. Koder, tč. predsednik O. V. P. O.

Ij Pogreša se deček. K tozadevni
notici z dne 7. t. m. se nam poroča, da
je 16letni ključavničarski vajenec Al-
fonz Koleča takoj po pobegu od svo-
jega mojstra krenil proti Trstu. Ker pa
tržaška policija nima smisla za take
posetnike, je Koleča takoj, ko ga je iz-
sledila, sprejela v svoje okrilje in bode
moral fant rad ali nerad zopet domov.

Ij S trga. Ker je bil cel teden deževen,
ni bilo tudi na trgu tako živahno, kakor
bi imelo biti. Prvič ni bilo toliko živil, dru-
gič so pa tudi gospodinje odlašale od dne
dne, kolikor so le mogle. Zategadelj je bilo
pa danes v obilici živil in tudi kupoval-
ni nedostajalo, le cene so kljub obilici ži-
vil in času razmerno dovolj visoke. Danes
so pripeljali Vipavci na trg 108 škatel
sadja in grozdja. Na trgu je tudi že precej
jabolka 10 vin., drobnejša pa 4 10 vin. Hru-
še 10 vin., drobnejša pa štiri deset vin. Hru-
ške so bile 2 za 2 vin., slive pa tri za 2 vin.
Solato navadno, kakor vindibijo, so proda-
le tri glavice za 10 vin., repico po 2 vin.,
korenje pa tri komade za 4 vin. Novega
krompirja je bilo na trgu 17 voz in so ga
prodajali 100 kg po 6 kron. Rdeče maline
so bile kg po 40 vin., robidnice pa liter po
12 vin. Gobe so začele že zelo pojenjaviti
in postajajo čedalje bolj črvice. Tržno nad-
zorstvo jih je v zadnjih treh dneh konfi-
sciralo 14 kg. Jajc je bilo od 4. do 9. t. m.
z električno lučjo preiskanih 8670, med
katerimi je bilo 23 pokvarjenih. Piščanci
so bili par po 2 K 30 vin., race pa po 2 K
40 vin. Na trgu sta bila danes tudi dva
pava, katera sta bila prodana po 10 K.
Jajca so bila komad od 7 do 8 vin. Seveda
je marsikatera gospodinja kupila živila tu-
di cenejše in dražje, kakor je pač nanese-
l slučaj, mi smo navedli le splošne današnje
kurzne cene, posameznosti pa za občin-
stvo nimajo pomena.

Ij V prisilno delavnico so danes odpe-
ljali 53letnega Franceta Pura iz Steinacha,
okraj Inomost na Tirolskem in 31letnega
Andreja Anderwalda iz Vkov na Koro-
škem.

Ij Uradni prostori davčnega referata
pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani
bodo dne 12., 13. in 14. avgusta vsled pre-
selitve v prvo nadstropje istotam za stran-
ke zaprti.

Ij Mestni stavbni urad se je preselil
iz mestnega magistrata v poslopje meščan-
ske imovine v II. nadstropje. Dohod iz Lin-
garjeve ulice št. 1 in iz Šolskega drevoreda
št. 2.

IZ HRVAŠKE.

**Skupni uradniki pri novem hrvaškem
ministru.** Hrvaški minister grof Pejace-
vich sprejema te dni deputacije skupnih
hrvaško-ogrskih uradnikov, to je finančne,
poštne in brzojavne ter železniške urad-
nike. Slednji niso hoteli iti skupaj z drugi-
mi, češ, da oni niso skupni uradniki, mar-
več samo uradniki »privatnega podjetja
ogrskje vlade«. Finančne, poštne in brzo-
javne uradnike je vodil finančni ravnatelj
Szakács, ki je med drugim omenil, da »vsak-
ojake razmere« uradništvu otežujejo delo.
Minister je nato odgovoril, da morajo urad-
niki brez ozira na te »vsakojake razmere«
vršiti svojo dolžnost. Železničarje je vodil
prometni upravitelj Rozsics, ki je hrvaške-
ga ministra na hrvaškem teritoriju mažar-
sko nagovoril. Minister je v svojem odgo-
voru med drugim rekel, da so ravno želez-
niški uradniki s svojim obnašanjem na-
sproti občinstvu v veliki meri zakrivali ne-
sporazume med Hrvaško in Ogrsko. Pri-
poročil jim je obzirnost nasproti občinstvu
in jih opozoril, da ni občinstvo tu radi njih,
marveč oni radi občinstva; biti morajo
vsem enako na uslugo. Nato je eden eden
navzočih zaklical: »Po vašem smo torej ne-
kak »omnibus«, eksclenca?« — »Da, omni-
bus,« je odgovoril minister, »vsem morate
enako služiti, ki se hočete poslužiti želez-
nice.« — Dobro bi bilo, če bi tak pouk z
merodajnega mesta dobili tudi železniški
uradniki na naših tleh — zlasti bi ga bile
potrebne uradnice na celovškem kolo-
dvoru!

UPRAVIČENA UPORABA SABLJE V OGRSKI ZBORNICI.

Budimpeštanski večerni listi z dne 8.
t. m. poročajo, da je vojaško sodišče izved-
lo razpravo proti stotniku parlamentarne
straže ogrskega državnega zbora, Gerőju,
ki je, kakor znano, s ploskvo sablje več-
krat udaril opozicijskega poslanca Le-
hela Hedervaryja. Vojaske sodišče je
stotnika Gerőja oprostilo in razsodilo, da
je bil stotnik upravičen, da je rabil orožje.

ASQUITH O ŽENSKI VOLILNI PRAVICI.

Angleški min. predsednik Asquith je
sprejel odposlaništvo narodne zveze dru-
štva za žensko volilno pravico. Deputaciji
je izjavil, da jo sprejme, ker miroljubno in
postavno postopa in ker se nje članice
vzorno obnašajo v protislovju s sufraget-
kami, ki kršijo hudodelsko postavlo. Vlada
je držala, kar je ženskam obljubila. Celu
vprašanje je tako, da je mora vse prebival-
stvo odločiti. Če izpade rešitev ugodno,
ne more nobena politična kombinacija za-
virati uspeha. Najodločnejši nasprotniki
ženske volilne pravice se ji bodo prvi ukloni-
li.

Gospodarstvo.

g Gorenjsko živinorejsko okrožje
uljudno vabi vse gorenjske živinorej-
ske zadruge in sploh vse zavedne go-
renjske živinorejce k okrožnemu zbo-
rovanju, ki se bo vršilo dne 16. avgusta
1913 v Škofji Loki v Društvenem do-
mu. Pričetek točno ob 9. uri dopoldne.
Spored: 1. Jalovost krav: Fr. Černe, de-
želni živinodravnik. 2. Načrt novega
zakona o pospeševanju živinoreje za
Kranjsko: dr. Lovro Pogačnik, deželni
tajnik. 3. Državno in deželno pospeše-
vanje živinoreje: Fr. Demšar, državni
in deželni poslanec. 4. Vnovčevanje ži-
vine: Fr. Krištof, živinorejski inštruk-
tor. 5. Kronika živinorejskih zadrug:
Anton Mrkun, predsednik gorenjskega
živinorejskega okrožja. 6. Kako razši-
riti in poglobiti živinorejsko znanje:
Fr. Borec, tajnik Živinorejske zveze za
kamniški politični okraj. 7. Slučajnosti.
Živinorejci, na sv. Roka dan v Škofjo
Loko na zborovanje!

Po svetu.

**Rusi ne marajo Macharjevih bogo-
kletnih brošur.** Neki praški knjigo-
tržec je poslal v rusko mesto Kijev Ma-
charjeve spise, kar jih je mnogo nazaj
dobil. Vrnjene brošure so bile razreza-
ne in opremljene z beležilom. Previdni
cenzor ni pustil v Rusijo bogokletnih
brošur, ki se pri nas, žal, nemoteno
razpečavajo.

**Vpliv balkanske vojne na izvoz av-
strijskih vžgalic.** Pred vojno je bila evrop-
ska Turčija dobra odjemalka avstrijskih
vžgalic. Naiveč se jih je izvažalo v Cari-

grad, kjer imajo skladišča velike trvdke,
ki so od tu dalje razpečavale. S posamez-
nimi važnejšimi trgi v evropski Turčiji so
bile tudi neposredne trgovske zveze. Vsled
balkanske vojne bo izvoz avstrijskih vž-
galic mnogo trpel. Grško, Bulgarsko in
Srbsko, katerim pripada zdaj največji del
evropskih turških dežela, imajo monopol
na vžgalice. Del svojih potreb krijejo z
izdelki iz lastnih tvornic, ali večino dobi-
vajo po naročilih iz tujine. Kakor poroča-
jo listi, je naročila Bulgarija zadnji čas več-
jo množino vžgalic v Rusiji.

Analfabetje v Avstriji. Med avstrij-
skimi narodi je v Čehih najmanj anal-
fabetov, t. j. ljudi, ki ne umejo ni brati,
ni pisati, namreč le 4,26 odstotkov. Nemci
imajo analfabetov 4,63 odstot-
kov, Lahi 16,44, Slovenci 23,88 odstot-
kov, Poljaki 30,82 odstotkov, Hrvatje
74, a Rusini celo 76 odstotkov analfa-
betov. Na Ogrskem so razmere še
slabše.

Husovo hišo v Konstanci podro.
Hišo, v kateri je Jan Hus leta 1415 sta-
noval v Konstanci, bodo v kratkem po-
drli, ker ni bilo nikogar, ki bi bil hotel
kupiti in ohraniti ta spomenik češke
preteklosti.

**Stavka tekstilnega delavstva v
Moskvi.** Stavkati je pričelo v Moskvi
7000 tekstilnih delavcev in delavk.
Moskovska policija je vdrla 3. t. m. v
stanovanje tajnika društva kovinar-
skih delavcev, kjer je aretirala 57 zbra-
nih društvenih članov in zaplenila vse
spise društva.

Lep dar. Knez Jan Liechtenstein
je daroval v prosep češke meščanske
šole v Bretislavi 10.000 K. Nemci na
južni Moravi so v kratkem času že
drugič ozlovoljeni nad zgoraj imenova-
nim češkim mecenom. Prvič jih je v
živo zadel, ko je daroval stavbišče za
rečeno šolo, no, zdaj pa ji še nakloni
kar 10.000 K. Joj, v kakšni nevarnosti
je nemštvo na Moravi!

Normarka v Šleziji. Kakršno nalo-
go ima Šlezija med Jugoslovani, takšno
ima Normarka med našimi se-
vernimi brati. V minulemu letu je po-
kupila Nordmarka za 182.402 K slovan-
ske zemlje v Šleziji, na kateri je nase-
lila Nemce. Za nakupovanje slovanske
posesti ima Nordmarka poseben fond,
tako imenovani naseljevalni zaklad na
razpolago.

Mesto v plamenih. Iz Peterburga
poročajo 3. t. m., da je mesto Makarov
v nižninovgorodski guberniji, znani po
svojih velikih sejmi, v plamenih. Po-
žar je vpepelil tudi neki star samo-
stan.

Zrakoplovni rekord ruskega aviatika.
Na petrograjskem letališču je napravil dne
1. t. m. aviatik Sikorski novi rekord v vz-
trajnem letanju. V zrakoplovu lastne kon-
strukcije je s 7 potniki preletel daljavo 84
verst (versta ali ruska milja je 1077 met-
rov) v 1 uri in 4 minutah.

Uspehi na katoliških zavodih. V Bu-
bencu na Češkem so letos prvič maturirali
učiteljskičniki na tamošnjem katoliškem uč-
teljišču. Uspeh je bil uprav sijajen. Od
39 abiturientov jih je napravilo maturo z
odliko 21, 8 pa jih je prestalo maturo z
dobrim uspehom. — Še lepši uspeh pa je
razviden iz izvestja katoliškega dekliskega
gimnazija na Kraljevih Vinogradih. Maturiralo
je 25 abiturientinj, izmed katerih jih
je napravilo maturo z odliko 18, 7 pa jih
je dobilo zrelostno izpričevalo z dobrim
uspehom.

Miljarda. Ena milijarda frankov v zlatu
tehta 322.500 kg in obsega 17 kubičnih
metrov. Ko bi se to zlato raztegnilo v
drobno žico, bi se lahko celo zemeljsko
oblo opasalo z njo krog ekvatorja in še bi
je ostalo. Ko bi se komadi po 20 frankov
v zlatu položili drug poleg drugega, bi do-
bili 1050 km dolgo zlato črto, ko bi se pa
nalagali drug vrh drugega, bi dosegli vi-
šino 33.000 metrov. Da bi dvignili kup
zlata v vrednosti ene milijarde, bi bilo treba
6000 močnih mož. Iz tega zlata bi se dalo
viliti 22 kipov v naravni človeški velikosti.
— V srebru tehta ena milijarda 6 milijonov
kilogramov in obsega 477 kubičnih me-
trov. Če bi se krog in krog ekvatorja na-
pravil srebrn pas, bi bil 4 mm debel. Iz
tega srebra bi se dalo napraviti 636 kipov
v človeški naravni velikosti. Ako bi se ho-
telo z železnico prepeljati za eno milijardo
zlata, bi bilo treba 33 vagonov, za srebro
pa 500 vagonov, ki bi stali v dolžini 3 km.

Ženska republika v Ameriki. Pred
vratmi St. Louisa leži University City, žens-
ka republika, ki šteje nad 100.000 grajak.
University City je takorekoč država v državi
ter ima lastno ustavo, lastne zakone
in lastno vlado, ki se razlikuje od vseh
drugih vlad. Nima namreč samo vojnega
ministra, marveč tudi mirovnega, in sicer
tako, da je vojni minister podvržen mirov-
nemu. Ako bi v ženski republiki nastali
kdaj kaki spori, jih ima rešiti razsodišče.
Vseh 100.000 republikanskih grajank je
namreč pristašinj mirovnega gibanja. Zu-
nanje delo ženske republike je v glavnem
razširjanje izobrazbe in javni pouk na Uni-
versity City je namenjen predvsem žen-

skam. V tej republiki si izvoli lahko vsaka
ženska kakoršenkoli poklic hoče: tu so
poljedelke in zdravnice, bankirke, urad-
nice itd.

Zadnje vesti.

RUSIJA NE ZAHTEVA REVIZIJE SRBSKO-BULGARSKE MEJE.

Dunaj, 9. avgusta. Naš korespondent
izve od dobropoučene strani, da
Rusija zahteva zgolj revizijo Kavale,
nikakor pa ne želi korigirati srbsko-
bulgarske meje. Zdi se, da tudi avstrijski
kabinet glede slednjega vprašanja
ne zavzema presodnega stališča.

OSTRO NASPROTSTVO MED FRAN- CIJO IN RUSIJO.

Pariz, 9. avgusta. »Figaro« poroča,
da je nek visok ruski diplomat izjavil,
da je Rusija bila glede balkanskega
vprašanja vseskozi zelo zmerna, zdaj
pa ko prvič izraža določno željo, je na-
letela na odpor Francije in ji grozi te-
žak diplomatski poraz. Zdi se, da je
Rusija Bulgariji trdno obljubila doseči
revizijo glede Kavale. — Clemenceau
označuje stališče Rusije kot izdajstvo
francoskih interesov. — Jaurès piše ce-
lo, da je postopanje Rusije perfidno.
Rusija žrtvuje francoske interese, da si
Francija nosi večji del stroškov fran-
cosko-ruske aliance. Poincarés naj iz-
pregovori s Sazonovom jasno besedo.

INDUSTRIJSKA ZVEZA ZA MIR.

Dunaj, 9. avgusta. »Zveza avstrijskih
industrijcev« v posebnem komuni-
keju pozdravlja bukareški mir in iz-
raža željo, naj bi se revizija, ako se
sklene, izvedla hitro in brez novih za-
pletljajev, ker je industrija vsled zad-
njih kriz hudo trpela. Zveza pozivlja
avstrijsko vlado, naj svojo politiko na
podlagi novih dejstev izpremeni in
sklene ugodne trgovinske pogodbe z
balkanskimi državami.

NEVARNO VEDENJE TURČIJE.

Solun, 9. avgusta. Semkaj so do-
spele vesti, da Turki prodirajo naprej
in so zasedli Suffi.

Carigrad, 9. avgusta. Včeraj se je
zbral izredni ministrski svet, da redi-
gira odgovor na noto velesil. Porta iz-
javlja, da ji je nemogoče Odrija pustiti.
Veliki vezir bo svoj negativni odgovor
podal ustmeno vsakemu veleposlaniku
posebej. Porta računa z vojsko z Bul-
garijo.

ZMAGOSLAVNI KONSTANTIN.

Atene, 9. avgusta. Tu se pripravlja
kar najslovesnejši sprejem kralja, ko se
povrne z bojišča.

× × ×

PRI CESARJU.

Ischl, 9. avgusta. Cesar je danes spre-
jel grofa Berchtolda v audienci. Berchtold
je cesarju poročal o tekočih zadevah svo-
jega resorta in se je že vrnil na Dunaj. V
ponedeljek sprejme cesar prestolonasled-
nika, ki se bo cesarju zahvalil za imeji-
telstvo IV. dragonskega polka.

UNKELHAUSER.

Dunaj, 9. avgusta. Cesar je podelil
Unkelhäuserju Leopoldov red in naslov ter
značaj državnega tajnika.

VOJSKA Z MEHIKO?

Washington, 9. avgusta. Tu se odloč-
no govori, da pride med Zedinjenimi drža-
vami in Mehiko do vojske.

SLUČAJ KOLERE.

Dunaj, 9. avgusta. V Kotoru se je
konstatiral slučaj azijske kolere. Bol-
nica je 49letna Ana Martinović. Druž-
na je zdrava. Storile so se vse varnost-
ne odredbe.

ŠTRAJK.

Barcelona, 9. avgusta. V Kataleniji se
je proglasil splošni štrajk.

NESREČA.

Pariz, 9. avgusta. Na bojni ladji »Cour-
bet« se je pripetila eksplozija v kotlu in
je več pomorščakov težko ranjenih.

**Slab želodec povzroča nerazpolo-
ženje; človek je pobit in končno ne-
zmožen za vsako delo. Imamo pa sred-
stvo, da se iznebimo tega zla. Z uporabo
Franc. Jožefove grenčice se oprostimo
teh neprimlik. Že pred 35 leti se je izra-
zilo ravnateljstvo c. kr. dunajske bol-
nišnice: »Glasom soglasnih izjav naših
zdravnikov primarijev se je naravna
Franc. Jožefova grenčica vsled prijet-
ne kakovosti dobro obnesla kot odva-
jalno sredstvo tudi v manjši množini,
brez kakakega drugega nadležnega učin-
ka.« — Zahtevajte v lekarnah, droge-
rijah in prodajalnicah mineralnih vo-
dā izrecno le pravo Franc. Jožefovo
grenčico in ne dajte si vsiljevati kaj
drugega. Kjer se ne dobi, se je obrniti
naravnost na ravnateljstvo razpošiljal-
nice Franc. Jožefovih zdravilnih vre-
cev v Budimpešto.**

Po svetu.

Narščanje katoliškega prebivalstva na Nemškem. Nemški listi priobčujejo podatke o narščanju katoliških in protestantskih šolskih otrok na Nemškem, ki dokazujejo, da se katoliško prebivalstvo na Nemškem mnogo hitreje množi nego protestantsko. Od leta 1886. do 1911. je število šolskih otrok od 4.838.247 naraslo na 6.572.140. Povprečen narastek znaša 35,8 %; na protestante pride 26,4 %, na katoličane pa 53,2 %, to se pravi: število katoliških otrok se je zvišalo za 920.320, protestantskih pa samo za 809.046, dasi je protestantsko ljudstvo po številu mnogo močnejše nego katoliško. Leta 1886. je bilo še 66,3 % vseh ljudskih šol protestantskih, leta 1911. odpade na protestante le še 58,9 %, medtem ko so se katoliške šole od 35,8 % pomnožile na 40,7 %. V naslednjih petletnicah so narasli šolski otroci: od 1886.—1891.: protestantski za 1,43 %, katoliški za 1,11 %; od 1891.—1896. protestantski za 6,07 %, katoliški za 7,59 %; od 1896.—1901. protestantski za 6,41 %, katoliški za 11,46 %; od 1901.—1906. protestantski za 6,18 %, katoliški za 12,89 %; od 1906.—1911. protestantski za 3,95 %, katoliški za 10,82 %. Katoličani bodo na Nemškem kmalu v večini.

Sokoli in Turnerji. V začetku julija t. l. se je vršil v Lipskem XII. veliki shod Turnerjev iz cele Nemčije. Sešlo se jih je okoli 100.000. Stadion (vežbališče) ima prostora za 17.000 vajencev. Pred otvoritvijo slavnosti je bila, kakor poroča »Pozor«, služba božja (katoliška in protestantska) v treh cerkvah. Tako razume vajo telovadno narodno organizacijo in napredek v Nemčiji. Zato se pa Sokoli, ostrušeni in zapeljani po prostozidarjih, izogibajo cerkve. Nemški Turnerji imajo geslo: »Frisch, fromm, fröhlich, frei!« A Sokoli! Bolje da molčimo.

Cela vas izumrla na kozah. Ruska vas Volskaja na Sahalinu, ki je pred nekaj meseci štela 1100 prebivalcev, je popolnoma izumrla na kozah. Od vseh prebivalcev je ostal živ edino 72letni starček Vasiljev. Pred dobrim pol letom je najprej obolelo na kozah nekaj otrok. O kakih zdravstvenih odredbah ali predpisih v daljni ruski vasi seveda ni bilo ne duha ne sluha. Nasprotno je tam mošnje nevedno ljudstvo mnenja, da so koke »sveta bolezen« ter so zato zdrave otroke kopali skupaj z bolnimi, češ, da se jih bolezen potem ne bo prišla. Bolezen se je na ta način seveda bliskovito hitro širila po vasi in staro in mlado je umiralo kakor bi jih kosil. Vas je bila polna pogrebne žalosti, povsod je odmevalo žalovanje za umrli. Končno tudi pogrebov ni bilo več, ker je umrl tudi pop. In ko je končno prišla vladna zdravstvena komisija, je našla vas mirno in spokojno — vse je bilo mrtvo. Le stari Vasilij je napel blazen begal po vasi. Komisija je hiše zaprla in bodo vas najbrže zažgali.

Vztrajen mačji pešec. Mačke so sploh na glasu kot vztrajne potovke in to tudi po neznanih krajih. Vendar je pa v tem oziru nedvomno dosegel rekord neki črn maček iz Cardiffa. Bil je last neke šoferske družine, katere oče je bil v službi v Riponu. Nedavno se je šoferjeva hčerka peljala na obisk k očetu in v kočari je nesla s sabo domačega mačka, ki so ga imeli že štiri leta in ki je imel odslej biti pri očetu v Riponu. Vendar so pa mačka pogrešili prvi dan, ko se je hčerka mudila še pri očetu. Začeli so ga iskati in povpraševati po njem in res so zvedeli, da so ljudje videli črnega mačka teči ob železniški progi. Čez deset dni je došel šofer od doma pismo, da je maček pršel nazaj. Bil je čisto zdelan, kremplji so bili popolnoma obrabljeni in kosa na nogah prehojena. Razdalja med Riponom in Cardiffom znaša 250 milj (400 km). Maček je moral torej vsak dan prehoditi 40 km. Še bolj čudno je, kako je žival našla pravopot: ali je šla čez grm in strm ali pa tekla ob železniški progi in zmagala vse ovire na različnih križiščih. Dejstvo je, da je maček deset dni potem, ko je izginil iz Ripona, upehan in zdelan dospel v Cardiff in si nato kmalu zopet opomogel.

Kako so v starih časih zdravili sladkorno bolezen. Mladi mohamedanski učenjak dr. Dinguizli iz Tunisa, ki je v Parizu študiral zdravilstvo in deluje sedaj v svoji domovini, je v spisih velikega arabskega zdravnika in filozofa Avicenna, ki je živel v srednjem veku, — zasledil zanimivo poglavje o sladkorni bolezni. Bolezen, ki je bila tedaj v Afriki že jako pogostna, je natančno opisana in vrhu tega navedeno sredstvo za zdravljenje te bolezni. Recept navaja prašek iz različnih zelišč; količina posameznih ingredienc je natančno navedena. Dr. Dinguizli je v svoji praksi sam z uspehom uporabil to sredstvo in ravnotako pariški profesor Albert Robin. Zdravilo odstra-

njuje sladkor, ne da bi sicer kako vplivalo na zdravstveno stanje bolnikovo. Študijo, ki jo je dr. Dinguizli predložil pariški akademiji, so izročili posebni komisiji, da jo natančno prouči.

Radi družinskih razmer se proda v Cerknem na Goriškem prav lepa

dvonadstropna hiša

prilagodna za vsako obrt ali kupčijo, pod prav ugodnimi pogoji. Hiša je sredi trga blizu župne cerkve. — Ponudbe na »A. R. Cerknica, pošto ležeče.« 2366

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinske kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dož. boln.

Hiša s trgovino

se odda v najem v Črnomlju na glavnem trgu. V hiši je že čez 50 let vpeljana trgovina, v njej so tudi lepe sobe za stanovanje. Pod ugodnimi pogoji se hiša tudi proda. — Oglasi se naj pošljejo na g. M. Malneriča, trgovca v Črnomlju. 2361

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani, n. a. dež. življ. in rentne, med. in jamstven. zavarovalnice sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dož., rent in ljudske, neogodna in jamstvena zavarovanja. Zavod temelji na vzajemnosti. Absolutna varnost. Cene premije. Sposobni ZASTOPNIKI naj javijo svoj naslov. Prospekti zastoj in poštino prosto. 1780

Kemična tovarna Traiskirchen pri Donaju LIEBLEIN & CO.

Cementna malta za beton, apnena malta : : postaneta vododržna le s :

stearitom, zak. zav.

Najidealnejše sredstvo za osuševanja vseh vrst, odstranitev vlage: da vododržne facade in belega apna. — Malta z dodatkom stearita ima 50—100% več trdnote, kot vsak drug dodatek (uradno preizkušeno). — Edina prodaja: F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana. 1987

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehničnih za trgovino in obrt, stavbeno in umetno ključavničarstvo

IVAN REBEK

CELJE, Poljska ulica 14

priporoča svoje tehnice. — Ceniki na razpolago brezplačno in franko. 2163

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem. Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža—Toplice. Akuratov vrelec 38° C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne termalne vode na dan. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopelji. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gostogozdnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekti in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 976 66

Automobily Laurin & Klement akc. družba, Tovarna v Mladi Boleslavi. Naročila sprejema: A. PARZER-MÜHLBACHER, Imperialgarage, Graz, Pestalozzistrasse 37.

Dobro ohranjen, skoro nov, velik

gramofon

se proda po zelo ugodni ceni. — Naslov pove uprava pod št. 2216.

: Sprejme se takoj :

VAJENEC za pekovsko obrt

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2233.

Organist išče službe.

Dela tudi v posojilnici. Nastopi lahko takoj. — Pojasnila daje: Župni urad Loški potok, pošta Travnik. 2317

Pritlična hiša z lepim vrtom

je naprodaj v Rožni dolini

Naslov pove upravništvo pod št. 2305.

Vse fotografske potrebščine

kakor tudi nekaj fot. aparatov, se iz prevzete zaloge, vsled opustitve teh predmetov

prodaja po zelo nizkih cenah

v papirni trgovini Jerneja Bahovec, nasledniku

IVANU GAJŠEK,

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2. 2342

Trgovski sotrudnik

za modno trgovino se sprejme.

Ponudbe na upravništvo tega lista pod »September 2304«.

Izprašani optik

Fr. P. Zajec, Ljubljana

Stari trg št. 9

1135 1

Očala in ščipalniki natančno po zdravniških in znanstvenih predpisih. Velika zaloga toplo-merov, barometrov, vsakovrstnih daljnogledov itd. itd. Moderno urejena delavnica z električnim obratom. Ceniki brezplačno!

Dva zanesljiva, oženjena

HLAPCA

brez družine, se sprejmeta takoj pri stavbi trvdki IVAN OGRIN, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 8.

500 R

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin Rla-mazilo. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštini predal 12/160 Ogrsko.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo ter kemično čiščenje in : snaženje oblek. : : 589

Apretura sukna.

Jos. Reich

Poljanski nasip — Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

: : Postrežba točna. Solidne cene. : :

Mlad mož, večš slov. in nemškega jezika, išče službe pri bencin ali dinamomotorju ali kot

delovodja

pri kakšni opekarni. Ponudbe na upravo lista pod št. 2338.

Albin Novák

Sinčaves, Koroško

Tovarniška zaloga in razpošiljanje cerkvenih potrebščin kakor: aparat-olje za večno luč, stenje, stekla, kadilo, oglje za kadilnice itd.

Za abstinence: Sadne soke raz. vrst. Cene solidne, postrežba točna. 2084

Prodaja se v Zavrču v znanem vinskem kraju 2339

lepo posestvo

s fundus instructus v najboljšem stanju, ki obsega veliko hišo z gospodarskimi poslopji in veliko vinsko kletjo, velik zlahtni sadni in cvetlični vrt, travnike, njive in gozde — vsega skupaj približno 20 oralov. Združena je s posestvom vozna pošta z izvrstnim, letnim dobičkom. Hiša se proda tudi sama in ima koncesijo za gostilno. Vinska kupčija na debelo izvrstno uspeva. Tukaj je tudi brzojavni urad. Takoj je treba plačati samo eno tretjino, drugo se vknjiži. — Natančnejša pojasnila pri poštne uradu, Zavrče pri Ptuj.

VILA

z vrtom, ob državni cesti, v bližini Ljubljane in železnice, se proda. Pripravno za letoviščarje. — Naslov pri upravništvu »Slovenca« pod št. 2290.

Za trgovino na deželi se išče izobražen 2315

trgovski — — — pomočnik

Ponudbe pod znamko »A. Z. 101« poste restante Ljubljana (gl. pošta).

Službe išče

mož srednje starosti, inteligenten, trezen, delaven, oženjen brez otrok. Zaradi smrti v družini opusti svojo večletno obrt in želi službe kot sluga v kaki pisarni, kot paznik pri kaki tovarni ali trgovini, kot hišnik ali kaj primerne. — Ponudbe naj se pošljejo do 15. avgusta na upravo »Slovenca« pod št. 2242.

SODE

dobro zažmahane, stare in nove, velike in majhne, stare in nove ima naprodaj IVAN BUGGENIG, sodar, Ljubljana, cesta na Rudolfovo železnico 7. 2229

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora. — — — 245

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata EberlTrgovina oljnatih barv,
laka in firneža**Crkoslikarija**Slikarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

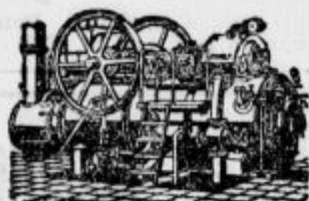
Nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.**Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.****Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.**Oljnate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmeteOlje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

1132

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

**R. WOLF MAGDEBURG-
BUCKAU**

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt šte. 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljanjem. 5438

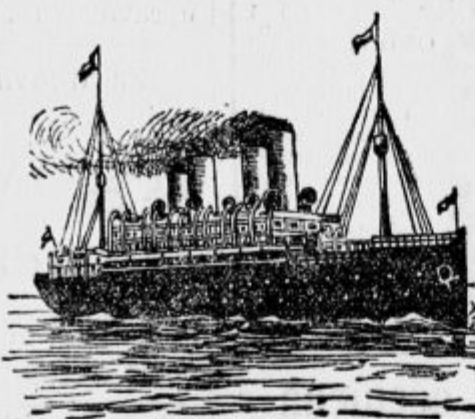
Originalno strojedelstvo Wolf 10-800 HP.

obratni stroji z najvišjo popolnostjo in do-
bičkom, za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 720.000 H.

Kolesarji, zahtevajtev svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilu-
strovani cenik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar
izšel, brezplačno in poštne prosto. Preglejte istega pazljivo ali
pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da
vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.**Karel Čamernik & Ko. Ljubljana**
Dunajska cesta št. 9-12.Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posamez-
nimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

520

Potniki v Ameriko!ki so previdni, se vozijo dandanes samo z najnovejšimi parniki
„VELIKANI“ preko **HAMBURGA**. — Največji parnik na svetu je**IMPERATOR**Dolg je 920 črtiljev
(280 m), nosi 50.000
ton ter je prva ladja
na 4 vijake, dočim
so bili dosedaj naj-
večji in najhitrejši
parniki samo na 2
vijake. „IMPERA-
TOR“ je široko mor-
je preplul v 20 dneh
trikrat ter se je mo-
ral pri tem še v
Hamburgu in New-
Yorku z izkladan-
jem in nakladan-
jem je na vodi, ter se
niti malo ne da primerjati z drugimi morskimi velikani.jem po poldrug dan
muditi. — Morska
vožnja v 6 do 6 1/2
dneh se popolnoma
jamči.O prvi vožnji
„Imperatorja“ piše
„Glas Naroda“ iz
New-Yorka: „Impe-
rator“ je višek mo-
derne tehnike. Ropo-
tanje strojev se čisto
nič ne sliši. Ladja
pluje tako mirno, da
človek skoraj ne ve,Približno tako so urejeni tudi drugi „velikani“ „Hamburg-Amerika
linije“. Vsi imajo v III. razredu **sobe samo z 2, 4 ali kvečjem s 6 posteljami**.
Hrana je obila in dobra. Taki „velikani“ so poleg „IMPERATORJA“, „KAI-
SERIN AUGUSTE VICTORIA“ (25.000 ton), „AMERIKA“ (24.000 ton), „CLE-
VELAND“ in „CINCINNATI“ (po 20.000 ton) itd.**Važno!** Vsak potnik dobi pri meni pismeno garancijo, da je prost
vseh stroškov za hrano in stanovanje ko se pripelje v Hamburg.

Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

Fr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.velika
številka**Elektrotehniška
delniška družba**

prej

KOLBEN IN DR.
Praga - Vysočany.Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za električno razsvet-
ljavo in prevažanje elektriške sile. Električni obrat vseh vrst.
Ventilatorji. Turbo-generatorji, električne železnice in lokomotive,
žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra
popravila vseh elektriških strojev in drugih tvrdk. Vse potrebe
za inštaliranje.

2035

PRODA SE

pod zelo ugodnimi pogoji:

1. **veleposestvo** pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj;
2. **ново zidana pritlična hiša** v Rudniku pri Ljubljani, nek-
sveta zraven, za eno družino;
3. **dve enonadstropni hiši** na Selu pri Ljubljani, v kateri
bližini se zida nova šola.

Povsod je potrebna v primeri z vrednostjo le prav mala glavnica
ad 1. 30.000 K, ad 2. 2000 K, ad 3. 20.000 K. — S posestvom ad
združena je **pravica lastnega lova**, prijetno letovišče.Pojasnila potom upravnistva tega lista ali posredovalne pisarn
Valentin Accetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8.

175

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof**STEZNIKI**

(Originalno ameriški izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se od
stranile vloge. ☞ Za vsak kos se jamči. ☞

Edina založba v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higijskega perila,
jagrovega in Tetra ter vse druge modne pred-
mete najboljše kakovosti.

Naročila po pošti se izvršujejo točno.

Telefon šte. 16.

19

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v LjubljaniStavbeno podjetništvo; pisarna za arhi-
tekturo in stavbenotehniška dela; tesar-
stvo in mizarstvo s strojnim obratom za
stavbena in fina dela; opekarne s stroj-
nim obratom v Kosezah in na Viču;
kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Pri-
poroča se za stavbena dela vsake vrste.

Idrijske novice.

i Velik koncert napravi katoliška delavska družba v nedeljo 17. t. m. zvečer v Didičevi dvorani. Ob kratkem tu spored: 1. Cesarski lovec, koračnica za orkester; 2. Slavnostna ouvertura, orkester. 3. Slovan na dan, mešani zbor, sopran solo. 4. Fantazija za flauto solo in orkester. 5. Pevčeva molitev, mešani zbor. 6. Vaščani, valček, orkester. 7. Spomlad, sopran-solo z orkestrom. 8. Consumatum est, kvartet za orkester. 9. Mladost ni, meš. zbor. 10. Duet iz opere prodana nevesta, orkester. 11. Slovanski brod, moški zbor. 12. Praha Pažiji, koračnica, orkester. Sredi sporeda za odmor govori predsednik o zadnjem potovanju v Rim. Pri orkestru nastopa nekaj novih glasbenikov, in mladi naraščaj bode precej izpopolnil z instrumenti na pihala godbo na lok. Za ta koncert je bilo še vsako leto veliko zanimanja, sedanjí spored pa pomeni še precej spopolnenja in napredka.

i Čuden in nenavaden lepak je nafepljen prav pogosto na hišah. Glasi se: Brzjav! Sviri se slavno občinstvo pred nakupom manufakturnega, modnega in perilnega blaga, preden si ne ogleda na novo dne 1. septembra otvoreno trgovino na stari pošti. — Ali je to slab poklon dosedanjim našim trgovcem? Ali oni ne prodajajo po ceni in solidno blago? Res da Idrijsčan rad obiskuje, kar se kaj novega otvori in takrat za par mesecev drugod promet zaostaja. A tudi skušnja uči, da se kmalu izmodre in pohajajo stare trgovine. Znano je tudi daleč na okrog, da trgovci in obrtniki iščejo pri nas manjši dobiček kot drugod. To pa radi konkurence in ker se večinoma sprti plačuje. Pri nas denar kroži, saj vsakih 14 dni se zaslužek izplača rudarjem in na mesec vsem drugim, torej ni tako kot na kmetih, kjer se mora čakati, da se proda kaj iz hleva ali kakí pridelki v denar spravijo, potem se šele poravnava dolg pri trgovcu ali obrtniku. Prava reklama je torej le solidno blago in zmerne cene, pa se trgovci ali obrtniki ohrani, kateri pa hoče kar hitro obogateti na drug način, pa navadno propade. Iz najnovejšega časa imamo več takih zgledov.

Tržiške novice.

t Jugoslovanska Strokovna organizacija je priredila preteklo nedeljo vrtno veselico pri g. Aljančiču v Bistrici, ki se je v vsakem oziru vrlo dobro obnesla. Mešani zbor je zapel pod vodstvom g. organista več narodnih pesmic, godba je svirala, srečolov pa je donesl mnogo prav lepih dobitkov. Pravijo, da je tudi blagajničar izredno zadovoljen, saj je počastila veselico ogromna množica ljudstva.

t Šivalni pouk je priredila tvrdka Singer tekoči teden v šolskih prostorih. Dekleta so se ga udeleževala z veliko vnemo.

t Nemška šola oziroma ponemčevalnica je dograjena. V par dneh se naseli šolsko vodstvo v njej. Kakor kaže nemški napis, je stavbo zgradil nemški šulferajn.

t Novo zastavo dobi ženska Marijina družba. Blagoslovil jo bode dne 15. avgusta, t. j. na praznik Marijinega Vnebovzetja popoldne ob 3. uri presvetli gospod knezoškof, ki se povrne te dni iz Lurda.

Proda se takoj malo rabljen

bencinmotor
z 10-12 kojskimi silami.
Naslov v upravi „Slovenca.“

F. Gabrenja, Ljubljana, pri Jubilejnim mostu.

Radi velike založbe

prodajam po zelo znižanih cenah nastopno imenovano blago:
belo kotenino, kambrike, gradlne volneno blago, sukno, hlačevino, rute, srajce, predpasnike in drugo v to stroko spadajoče blago. 2307
Prilika je zelo ugodna!

PAZITE na tu označene prve in najboljše dvorne tovarne: Bösendorfer, Hörl & Heitzman (neprekosljivi pianini z Lexoffovo mehaniko) Rudolf (ne zamenjajte z Anton) Stelzhammer (najboljši krilni klavirji amer. sistema), Bratje Stigl, Czapka, Laub, & Gloss (veliki 7 1/4 okt. konc. pianini). Hörlgel (amer. harmoniji od 90 K naprej). V zvezi vsem poizkusom ne dobe od tu omenjenih najboljših tvornic nobenega klavirja zavisti bledi trgovci, ki se drznejo slepiti javnost o „dobrem blagu“ dasi niti jednega pomembnega fabrikata nimajo v zalogi, kar se blagovolite osebno prepričati. Kot glavni zastopnik gorenj. najboljših tvornic opozarjam, da imam izključno jedino le jaz vedno 20—30 teh fabrikatov na izbiro. Svarim pred nakupom event. falzifikatov in navideznega pofelna. Prodajam po tovarniških cenah z znatnimi popusti in tudi na obroke od K 15— naprej brez zadatja in 10 letno postavno garancijo. — Uglasevanje in popravila strokovno solidno in ceno. Zamenja naj- učitelj Glasb. Matice ugodnejša. **Alfonz Breznik,** in zapriseženi strokovnjak c. kr. deželnega sodišča, Ljubljana, Kongresni trg št. 15. (Zvezda, nasproti nunske cerkve). — Največja trgovina in izposojevalnica klavirjev, vsega glasbenega orodja strun, in muzikalij na jugu Avstrije. 907

Brizgalnice, cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. SMEKAL, ZAGREB

katera tvrdka se zdaj glasi: Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebščin, telovadnega orodja in avtomobilov d. s. o. j.

Praga-Smichov.

R. A. Smekal.

V. I. Stratilek.

V. K. Smakal.

Opozarjamo, da razpošiljajo v zadnjem času različne nemške tvrdke po svojih zastopnikih na gasilna društva svoje nemške cenike in ponujajo svoje blago.

Slovenecem so dosedaj popolnoma neznane

2104

Rimske Toplice pri Tržiču (Monfalkone)

ki nudijo najboljšega okrepila pri revmatičnih in njim podobnih boleznih. Poleg svetovno znanega fango blata je bolnikom na razpolago močna, žveplo in brom vsebujoča, 40° topla mineralna voda. Cene zmerne. Prospekti brezplačno.

Ravnateljstvo Rimskih Toplic, Tržič, (Goriško).

Izgotovljene obleke

površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Skofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Škofijo 3
nasproti gostilne „Pri Sokolu“ v podružnici tvrdke R. Miklauc.

767

Izboljšajte promet

v svoji gostilni z izvrstnim cenanim — plzenskim pivom — iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah. Največja čisto slovanska pivovarna. Zaloga v Ljubljani: V. H. ROHRMANN. Zaloga v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru i. t. d.

Okusite

tisto pivo v slovanskem Grandhotelu „Balkan“ Trst, via della Caserma in v slovanskem hotelu Lacroma na Gradu.

3453

MARXOVE EMAIL

in glazure za tla izborne specialitete, ki se naglo suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake
Ludvika Marxa

231 pri tvrdki BRATA EBERL, LJUBLJANA. 11

Pozor! Pozor! Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovskim mojstrom in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno za drože in isto s parnim strojem uredil, ter mi je zato mogoče postreči brez konkurence po najnižjih cenah in z najboljšim blagom.

Cene po dogovoru, večja naročila imajo še za celo leto popust. — Naročila od 4 kg pošiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim z odličnim spoštovanjem 3955

Maks Zaloker Prva ljublj. tovarna drož v lastni hiši Krakovski nasip št. 26.

V gospodinjstvih 50% prihranka

more doseči vsaka gospodinja, če rabi mesto surovega masla edino polnovredno nadomestilo Blaimscheina-ov „Unikum“-margarin. „Unikum“-margarin se izdeluje iz najčistejših goveje zrnate masloboje z najfinejšo smetano ter se rumeni in peni kot navadno surovo maslo. Dobi se v vsakem mestu ali vsaki avstr. vasi, izvedo se pa prodajalne na vprašanje pri edinih izdelovalcih svetovne znamke Blaimscheina-ovega „Unikum“-margarina, združ. tov. za margarin in maslo, Dunaj XIV.

Pozor, kolesarji!

Namesto K 120, samo K 80-

Franko na vsako postajo.

V reklamne namene razpošiljem 200 novih svetovno znamenitih grafiških dvokoles, model 1912, elegantnih in čvrstih, s torbo in orodjem namesto za K 120, za 80 K. S torpednim prostim tekom K 95— s poštno vred. Ze rabljena kolesa od K 40— naprej. Nova čvrsta guma po K 5—, 6—, 7—, 8—, zračne cevi po K 3—, 4—, 5—. Svetiljke, zvonci, pedali in vsa ostala pritliklina po cenah na debelo. Popravila, emajliranje in ponikanje v lastni delavnici hitro in ceno. Razpošiljanje po povzetju. Na dvokolesa naplčila K 20—. Plačevanje na obroke izključeno. Cenovniki gratis in franko. Srbo-hrvaško dopisovanje. 1064

Tvorniško skladišče dvokoles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.

Untere Donaustrasse št. 23.

Ustanovljena 1892 Ustanovljena 1892

Fr. Hopf

sodno zapriseženi izvedenec v Ljubljani
Šelenburgova ulica št. 6

prva največja in najstarejša trgovina

glasovirjev in godbenega orodja

Glasovirji, pianini, harmoniji (amerik.) najbolj sloviti tvrdki: Stelzhammer,

Rössler, Czerny & Hofmann, Hörl in edino zastopstvo dvorne tvrdke Förster.

Posojevalnica. Plačila na obroke. Najnižje cene. 333 1

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic, Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. julija 1913. K 70.963.302—.

31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 214.160.979—.

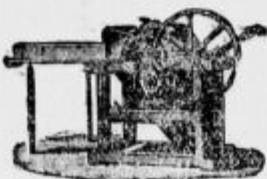
I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
529 platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Mlatilnice Čistilnice

In vse druge polje-
delske stroje naj-
novejšega izdelka

po znižanih
cenah kupite pri
tvrdki

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek
trgovina z železnino in zaloga strojev
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se o tem prepriča in zahteva brezplačno slovenski cenik.

Št. 15343

RAZGLAS

o sprejemu učencev v kmetijsko šolo na Grmu.

Meseca novembra se prične na Grmu novo šolsko leto za učence zimske in letne šole. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena kmetiskim sinovom iz poljedelskih in živinorejskih krajev. Letna šola traja eno leto od novembra do konca oktobra in je namenjena sinovom iz vinorodnih krajev.

Za sinove kranjskih posestnikov se bo letos oddalo 28 prostih mest. Plačujoči učenci pa plačujejo za hrano in stanovanje po 30 K na mesec.

Prošnji za sprejem in za prosta mesta je priložiti: 1. rojstni list, 2. zadnje šolsko izpričevalo, 3. zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti, 4. izpričevalo o vedenju in 5. izjavo starišev ali varuha, s katero se zavezuje plačevati stroške šolanja.

Prošnjo, ki je koleka prosta, je poslati ravnateljstvu šole na Grmu do 15. septembra t. l.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 25. julija 1913.

2291

A. Hauptmann^a nasledniki
A. ZANKL sinovi
Ljubljana.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev

priporoča:

Oljnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

priporoča:

vse vrste: firnežev,
čopičev, lakov

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastojl

213

Ceniki zastojl

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 17, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).
se priporoča prečistiti duhovščini za

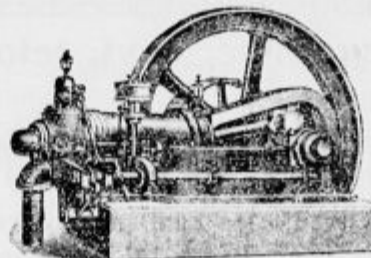
izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi

bandera in baldahine

ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

31

Tehnična pisarna
Emanuel & Oskar Kraus

Via S. Nicolò št. 2 ♦ TRST ♦ Telefon št. 20-66

Uredba kompletnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje napeljava električne luči in moči.

Glavno zastopstvo Draždanske tovarne za plinov motorje, prej Moritz Hille, Draždane. Najstarejša tovarna motorjev za nafto, sesalni plin, bencin, benzol in plin.

V prometu je čez 10.000 motorjev.

Visoka odlikovanja.

Stroji za opekarne za ročni obrat in obrat s stroji. Stroji za obdelovanje kovin, stružnice, za vrtanje, za dolbenje itd.

Stroji za obdelovanje lesa od tvrdke Adolf Aldinger, Obertuerkheim pri Stuttgartu. Obliki: Universal, krožne žage, stroji za vrtanje in dolbenje, stroji za urezovanje in za brusenje. — Kompletna mizarske naprave. 2375

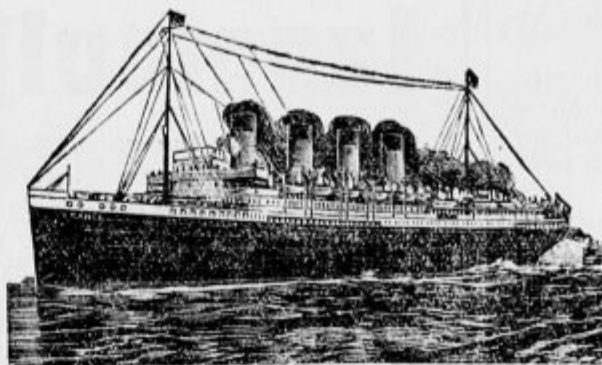
Proračuni, ponudbe in tehnična navodila zastojl in poštnine prosto.

Samo 5 dni z brzoparniki francoske družbe !!

Najkrajša
vožnja iz

Havre v New York

Veljavne vozne liste za vse razrede in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino dobiš edino pri 1929

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena po-

tovalna pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetске posojilnice nasproti

gostilne pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Hitra pomoč odločuje!

Konrad Rosenbauer & Kneitschel

v Lincu na Donavi prva tovarna bencinmotornih
brizgalnic v Avstriji,

katera lahko dokaže z nad dvaindvajset izvrstno vspelim slučaji, da je ga-

šenje s temi modernimi izboljšanimi stroji najvspešneje.

Bogato ilustrovani ceniki glede vseh modernih, praktično sestavljenih dvo- in štirikolesnih ročnih brizgalnic, voznih in nosilnih mehaničnih pomikalnih letev najnovejše konstrukcije, vozov za moštvo, vseh potrebnih gasilskih oprem, ter cevi izvrstne kvalitete tvrdke Konrad Rosenbauer v Lincu na Donavi dobi vsak na zahtevo brezplačno in franko.

Društva obiskuje
brezplačno za-
stopnik tvrdke

Fran

Samsa

Zagreb,

Gunduličeva ulica

št. 21.

3562

